

ZORUNLU KARŞILIKLAR UYGULAMA TALİMATI

(Güncelleme tarihi: 11.01.2025)

Bu talimat, 25.12.2013 tarihli ve 28862 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2013/15 sayılı Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (Tebliğ)’in uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir.

1. Zorunlu karşılık yükümlülüğüne tabi kuruluşlar

Serbest bölgelerde faaliyette bulunanlar dâhil Türkiye’de kurulmuş veya şube açmak suretiyle Türkiye’de faaliyet gösteren bankalar ile finansman şirketleri (şirketler) Tebliğe tabi bulunmaktadır. Zorunlu karşılık yükümlülüğü, bankaların 5411 sayılı Bankacılık Kanunu’nun 10’uncu maddesine göre, şirketlerin ise 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu’nun 7’nci maddesine göre verilen izne istinaden faaliyete geçmeleri ile başlar, 5411 sayılı Kanun’un 12’nci, 6361 sayılı Kanun’un 50’nci maddeleri gereğince söz konusu izinlerin kaldırılması durumunda sona erer.

Münhasıran kıyı bankacılığı yapan bankalar, İller Bankası AŞ, Türkiye İhracat Kredi Bankası AŞ ve Türkiye Kalkınma Bankası AŞ ile 5411 sayılı Bankacılık Kanunu gereğince iradi tasfiyeye giden bankalar tasfiyenin ilan edildiği tarihten itibaren, temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen kredi kuruluşları devir tarihinden itibaren Tebliğ hükümlerine tabi değildir.

2. Zorunlu karşılığa tabi kalemlerin kapsamı

Bankaların ve şirketlerin, tabi oldukları muhasebe standartları ve kayıt düzeni esas alınarak, yurt dışı şubelerinin yükümlülükleri dâhil, Merkez Bankasına, Hazineye, ve uluslararası anlaşmayla kurulmuş olan bankaların Türkiye’deki merkez ve şubelerine olan yükümlülükleri ile bankaların yurt içi bankalara olan yükümlülükleri hariç olmak üzere, aşağıda belirtilen bilanço kalemleri zorunlu karşılığa tabi Türk lirası (TL) ve yabancı para (YP) yükümlülüklerini oluşturur.

- a) Mevduat/katılım fonu (3/2/2007 tarihli ve 26423 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2007/1 sayılı Mevduat ve Katılım Fonlarının Vadeleri ve Türleri Hakkında Tebliğ kapsamındaki resmî kuruluşlar ile 7/3/2019 tarihli ve 810 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla yürürlüğe giren Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği kapsamındaki kurumlardan kabul edilenler hariç).
- b) Repo işlemlerinden sağlanan fonlar (Borsa İstanbul piyasalarından sağlananlar hariç).
- c) Kullanılan krediler (Hazine garantisiyle sağlananlar hariç).
- ç) İhraç edilen menkul kıymetler (net).
- d) Sermaye hesaplamasına dâhil edilmeyen borçlanma araçları.
- e) Yurt dışı merkeze yükümlülükler (net).
- f) Kredi kartı ödemelerinden borçlar.
- g) Müstakrizlerin fonları.

Yukarıda sayılan bilanço kalemleri toplamından, yurt dışı şubelerce bankalar ve kredi vermeye yetkili diğer kuruluşlar hariç olmak üzere yurt dışı yerleşiklere kullandırılan kredi tutarı kadar indirim yapılabilir.

Zorunlu karşılığa tabi yukarıdaki kalemlerin belirlenmesinde;

a) Bankalar için, Bankacılık Kanunu'nun 37'nci maddesinde yer alan açıklamalar ve bu maddeye istinaden Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunca (BDDK) yürürlüğe konulan "Bankaların Muhasebe Uygulamalarına ve Belgelerin Saklanması İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" ile buna ilişkin "Tekdüzen Hesap Planı ve İzahnamesi Hakkında Tebliğ" ve "Katılım Bankalarının Uygulanacak Tekdüzen Hesap Planı ve İzahnamesi Hakkında Tebliğ",

b) Şirketler için, Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu'nun 14'üncü ve 16'ncı maddelerinde yer alan açıklamalar ve bu maddelere istinaden BDDK'ca yürürlüğe konulan "Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Muhasebe Uygulamaları ile Finansal Tabloları Hakkında Yönetmelik" ile buna ilişkin "Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerince Uygulanacak Tekdüzen Hesap Planı ve İzahnamesi Hakkında Tebliğ"

ile diğer ilgili düzenlemeler esas alınır.

3. Zorunlu karşılığa tabi kalemlerin hesaplanması

Zorunlu karşılığa tabi yükümlülükler iki haftada bir cuma günleri itibarıyla hesaplanır. Cuma gününün resmi tatil gününe rastlaması halinde, hesaplamada bir önceki iş günü esas alınır.

Zorunlu karşılığa tabi kalemler Türk lirası cinsinden hesaplanır. Yabancı para yükümlülüklerin Türk lirası karşılığının hesaplanmasında;

a) Bankamızca alım satımı yapılan dövizler için yükümlülüklerin hesaplandığı tarihte Resmî Gazete'de ilan edilen gösterge niteliğindeki Bankamız döviz alış kurları,

b) Bankamızca alım satımı yapılmayan dövizler için yükümlülüklerin hesaplandığı tarihten bir gün önce Bankamızın internet sitesinde yayımlanan bilgi amaçlı döviz kurları,

c) Kıymetli madenler için yükümlülüklerin hesaplandığı tarihte Borsa İstanbul (BİST) nezdindeki Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasasında (KMKTP) oluşan ağırlıklı ortalama kıymetli maden fiyatları, fiyat oluşmaması halinde uluslararası piyasalarda oluşan ve Borsa İstanbul tarafından ilan edilen metal fiyatları,

esas alınır. Söz konusu ağırlıklı ortalama kıymetli maden fiyatları, BİST'in web sitesinde (<https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/316/metal-fiyatlari>) yer almakta olup, hesaplamalarda TL/Kg olarak açıklanan fiyatın kullanılması gerekmektedir.

Zorunlu karşılığa tabi yükümlülük kalemlerine ilişkin tekdüzen hesap planlarında yer alan hesap numaraları ile gerekli açıklamalar aşağıda verilmekte olup, hesaplamalarda konsolide mizan bakiyeleri esas alınır. Bu hesaplar içerisinde yer alan Merkez Bankasına, Türkiye Cumhuriyeti Hazinesine, uluslararası anlaşmayla kurulmuş olan bankaların Türkiye'deki merkez ve şubelerine olan yükümlülükler ile bankaların yurt içi bankalara olan yükümlülükleri hariç tutulur. Hariç tutulan söz konusu yükümlülüklere ilişkin bilgi ve belgeler incelemeler sırasında bankalar ve şirketlerce sağlanır.

a) Mevduat/katılım fonu:

Mevduat/katılım fonu hesapları aşağıdaki tabloda belirtilen hesapların bakiyelerinden oluşur. Bu hesaplar içinde yer alan 3/2/2007 tarihli ve 26423 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2007/1 sayılı Mevduat ve Katılım Fonlarının Vadeleri ve Türleri Hakkında Tebliğ kapsamındaki

resmî kuruluşlar ile 7/3/2019 tarihli ve 810 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla yürürlüğe giren Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği kapsamındaki kurumlardan kabul edilen mevduat/katılım fonu tutarları yükümlülüklere dahil edilmez. Bankanın kendisi veya şubelerine ait mevduat/katılım fonları yurt içi bankalara yükümlülük sayılmaz.

Yükümlülük Cinsi	Hesap numaraları			
	Mevduat/katılım fonu		Yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonu (*)	
	Bankalar	Katılım Bankaları	Bankalar	Katılım Bankaları
TL	300, 302, 304, 306, 310, 312, 314, 316, 324	300, 302, 304, 306, 320, 322, 326	308, 318	308, 320, 322, 326
YP	301, 305, 311, 315, 325	301, 305, 315, 321, 323, 325, 327	305, 309, 315, 319	305, 309, 315, 321, 323, 325, 327

(*) Sayılan ana hesaplar içinde yer alan yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonu tutarlarından oluşmaktadır.

b) Repo işlemlerinden sağlanan fonlar:

- 1- TL yükümlülükler için; 332
- 2- YP yükümlülükler için; 333

numaralı hesapların bakiyelerinden oluşur.

Repo işlemlerinden sağlanan zorunlu karşılığa tabi fonlar, bankaların Bankamızla ve birbirleriyle gerçekleştirdikleri repo işlemlerinden sağlanan fonlar ve Borsa İstanbul piyasalarından sağlanan fonlar dışında kalan yurt içi ve yurt dışı tüm repo işlemlerinden sağladıkları fonları içermekte olup, iki hesaplama tarihi arasındaki 14 güne ilişkin bakiyelerin basit aritmetik ortalaması alınarak hesaplanır.

c) Kullanılan krediler:

- 1- TL yükümlülükler için; 320012, 342, 344, 348
- 2- YP yükümlülükler için; 321012, 343, 345, 349, 359

numaralı hesapların bakiyelerinden oluşur. Bu hesaplar içinde yer alan Hazine garantisiyle sağlanan krediler ve bankalarca yurt içi bankalardan kullanılan krediler yükümlülüklere dâhil edilmez.

ç) İhraç edilen menkul kıymetler (net):

- 1- TL yükümlülükler için; 376 numaralı hesap tutarından 378 numaralı hesap tutarı
- 2- YP yükümlülükler için; 377 numaralı hesap tutarından 379 numaralı hesap tutarı

indirilerek hesaplanır. Ancak, iskontolu ihraç edilen menkul kıymetlerde menkul kıymetin ilk ihracında sağlanan fon tutarı menkul kıymetlerin vadesi boyunca değişmeden dikkate alınabilir. Söz konusu menkul kıymetler geri alınıp tekrar satılması halinde de ilk ihraç sırasında oluşan iskonto oranı ve vade üzerinden hesaplamalara dahil edilebilir.

d) Sermaye hesaplamasına dâhil edilmeyen borçlanma araçları:

- 1- TL yükümlülükler için; 346 numaralı hesap tutarından

2- YP yükümlülükler için; 347 numaralı hesap tutarından

BDDK'ca yürürlüğe konulan “Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Yönetmelik” ile “Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmelik”e göre cetvel düzenleme tarihi itibarıyla sermaye hesaplamasında dikkate alınan borçlanma araçları tutarları indirilerek hesaplanır. Buna göre, uygulama esasları açısından söz konusu yönetmelik hükümlerinin göz önüne alınması, ancak tarihler açısından zorunlu karşılık cetvel düzenleme tarihlerinde mevcut olan bakiyelerin esas alınması gerekmektedir. Ayrıca, sermaye hesaplamasında dikkate alınan yabancı para borçlanma araçları tutarının Türk lirası karşılıklarının hesaplanmasında yükümlülüklerin hesaplandığı tarihte geçerli olan Bankamız döviz alış kurlarının kullanılması gerekmektedir.

e) Yurt dışı merkeze net yükümlülükler:

Türkiye’de şube açmak suretiyle faaliyet gösteren bankaların yurt dışındaki merkezlerine olan net yükümlülüklerini kapsamaktadır. Bu bankaların;

1- TL yükümlülükler için; 366 numaralı hesap tutarı ile 026 numaralı hesap tutarının

2- YP yükümlülükler için; 367 numaralı hesap tutarı ile 027 numaralı hesap tutarının

ayrı ayrı farklarının alınması sonucu kalan pasif bakiye yazılır. Pasif hesaplarda (366/367) yer alan tutarların farklı vade dilimlerinde olması durumunda, aktif hesaplar (026/027) en kısa vadeli pasif hesaplardan (366/367) başlayarak indirilir, kalan pasif bakiye hangi vade diliminde ise o vade diliminde hesaplamaya dâhil edilir.

Türkiye’de kurulmuş bankaların yurt dışı şube yükümlülüklerinin konsolide edilmesi nedeniyle söz konusu hesaplar bakiye vermeyeceğinden, bu bankalar için bu kalemden yükümlülük doğmayacaktır.

f) Kredi kartı ödemelerinden borçlar:

1- TL yükümlülükler için; 39090

2- YP yükümlülükler için; 39190

numaralı hesapların bakiyelerinden oluşur.

Tekdüzen hesap planında kredi kartı hamili tarafından taksitli veya taksitsiz olarak yapılan harcama tutarlarının, satış belgesinin düzenlendiği tarihten üye işyerine ödemenin yapıldığı ana kadar geçen sürede, bahse konu hesaplarda izlenmesi gerektiği belirtilmekle birlikte, üye işyerine olan yükümlülüklerin hangi hesapta izlendiğine bakılmaksızın satış belgesinin düzenlendiği tarihten itibaren zorunlu karşılığa tabi olması gerekmektedir.

g) Müstakrizlerin fonları:

Kalkınma ve yatırım bankalarının

1- TL yükümlülükler için; 320000, 320010

2- YP yükümlülükler için; 321000, 321010

numaralı hesaplarının bakiyelerinden oluşur.

Hesaplamaya ilişkin diğer hususlar:

Yukarıda açıklanan esaslara göre hesaplanan diğer yükümlülüklerden, yurt dışı şubeler tarafından yurt dışında yerleşiklere kullandırılan nakdi kredilerin indirilmesi mümkün bulunmaktadır. Söz konusu nakdi krediler yurt dışı şube bilançosunda raporlanan “Krediler” ve

“Takipteki Alacaklar (Net)” kalemlerinden, yurt dışında yerleşiklere (yurt dışı bankalar ile ilgili ülkedeki kamu otoritelerince kredi vermeye yetkilendirilmiş diğer kuruluşlar hariç) kullandırılanları kapsamaktadır.

Yurt dışı şubeler tarafından yurt dışında yerleşiklere kullandırılan nakdi krediler en kısa vadeli diğer yükümlülüklerden başlayarak indirilecek olup, en kısa vade grubunda olan diğer yükümlülükleri aşması durumunda, aşan kısım müteakip vade gruplarından sırasıyla indirilebilecektir. Söz konusu indirimle ilişkin esaslar talimat eki cetvel açıklamalarında detaylı olarak anlatılmıştır.

Sermaye artırımını amacıyla yapılan ödemeler, hangi hesapta yer aldığına bakılmaksızın banka/şirket bünyesine giriş tarihi itibarıyla zorunlu karşılığa tabi değildir. Ancak, yapılan incelemeler sonucunda mevzuata aykırı olmaları nedeniyle sermaye artışına sayılmayan ödemeler için tesis edilmeyen zorunlu karşılık tutarları üzerinden yaptırım uygulanır.

Bankamızca yapılan denetim ve incelemeler sonucunda;

a) İlgili düzenlemelere aykırı muhasebeleştirme yapması nedeniyle zorunlu karşılıklarını eksik hesapladığı tespit edilen bankalara/şirketlere eksik tesis edilen zorunlu karşılıklar için yaptırım uygulanır.

b) Zorunlu karşılık yükümlülüklerinden kaçınmak için işlem yaptığı tespit edilen bankalardan/şirketlerden, yükümlülüklerini iki hesaplama tarihi arasındaki günlerin bakiyelerinin ortalamasını alarak hesaplamaları istenebilir. Bankalar/şirketler bu durumun kendilerine bildirilmesi üzerine, zorunlu karşılığa tabi yükümlülüklerini iki hesaplama tarihi arasındaki 14 güne ilişkin yükümlülüklerin basit aritmetik ortalamasını alarak hesaplar. Yabancı para yükümlülüklerin ortalamasının hesaplanmasında, iki hesaplama tarihi arasındaki günlere ait döviz cinsinden bakiyelerin basit aritmetik ortalaması alındıktan sonra Türk lirası karşılığı hesaplanır.

Ortalama hesaplama esas 14 günlük süre, hesaplama tarihi ve öncesindeki 13 günü içermektedir. Yükümlülük hesaplanan günün resmî tatil gününe rastlaması hâlinde yükümlülüklerin ortalama hesaplanmasında, bir önceki hesaplama tarihinden sonraki ilk günden başlamak üzere, hesaplama tarihine kadarki (hesaplama tarihi dâhil) günlerin basit aritmetik ortalaması alınır. Bir sonraki hesaplama döneminin ortalamasının hesaplanmasında ise önceki dönem hesaplama dâhil edilmeyen resmî tatil günleri de dikkate alınır.

4. Zorunlu karşılık oranları

Zorunlu karşılık oranları Türk lirası yükümlülükler için aşağıdaki gibidir:

<i>Mevduat/katılım fonu (yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonu hariç)</i>	
a) Vadesiz, ihbarlı, 1 aya kadar ve 3 aya kadar (3 ay dâhil) vadeli	% 17
b) 6 aya kadar (6 ay dâhil) vadeli	% 10
c) 1 yıla kadar vadeli	% 10
ç) 1 yıl ve 1 yıldan uzun vadeli	% 10
d) 6 aya kadar (6 ay dâhil) vadeli Merkez Bankasının kur/fiyat koruma desteği sağlanan hesaplar	%33

e) 1 yıla kadar vadeli ve 1 yıl ve daha uzun vadeli Merkez Bankası'na kur/fiyat koruma desteği sağlanan hesaplar	%22
Müstakrizlerin fonları	%0
Diğer yükümlülükler (yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonu dâhil)	
a) 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli	%8
b) 3 yıla kadar (3 yıl dâhil) vadeli	%5,5
c) 3 yıldan uzun vadeli	%3
ç) Kalkınma ve yatırım bankalarınınca 1 yıldan uzun vadeli ihraç edilen menkul kıymetler	%0

Zorunlu karşılık oranları yabancı para yükümlülükler için aşağıdaki gibidir:

Mevduat/katılım fonu (yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonu ve kıymetli maden depo hesapları hariç)	
a) Vadesiz, ihbarlı ve 1 aya kadar vadeli	%30
b) 3 aya kadar, 6 aya kadar ve 1 yıla kadar vadeli	%26
c) 1 yıl ve 1 yıldan uzun vadeli	%20
Kıymetli Maden Depo Hesapları(*)	
a) Vadesiz, ihbarlı, 1 aya kadar, 3 aya kadar, 6 aya kadar ve 1 yıla kadar vadeli	%26
b) 1 yıl ve 1 yıldan uzun vadeli	%22
Müstakrizlerin fonları	%25
Diğer yükümlülükler (yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonu dâhil)	
a) 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli	%21
b) 2 yıla kadar (2 yıl dâhil) vadeli	%16
c) 3 yıla kadar (3 yıl dâhil) vadeli	%11
ç) 5 yıla kadar (5 yıl dâhil) vadeli	%7
d) 5 yıldan uzun vadeli	%5

(*) Yurtdışı bankaların kıymetli maden depo hesapları diğer yükümlülükler kapsamında değerlendirilir.

Yabancı para cinsinden mevduat/katılım fonu (yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonu ve kıymetli maden depo hesapları hariç) için ilave zorunlu karşılık oranı yüzde 4'tür.

Mevduat/katılım fonu hesapları için 1-31 gün arası (31 gün dahil) 1 aya kadar vadeli, 32-91 gün arası (91 gün dahil) 3 aya kadar vadeli, 92-180 gün arası (180 gün dahil) 6 aya kadar vadeli, 181-364 gün arası (364 gün dahil) 1 yıla kadar vadeli ve 365 gün ve üzeri 1 yıl ve daha uzun vadeli olarak sınıflandırılır.

Türk lirası ve yabancı para diğer yükümlülüklerden; "1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli" olanları vadesi bulunmayanlar ile 1-365 gün, "2 yıla kadar (2 yıl dâhil) vadeli" olanları 366-730 gün, "3 yıla kadar (3 yıl dâhil) vadeli" olanları 731-1095 gün, "5 yıla kadar (5 yıl dâhil) vadeli" olanları 1096-1825 gün, "5 yıldan uzun vadeli" olanları ise 1826 gün ve üzeri vadeli yükümlülükleri içermektedir. Bu yükümlülüklerin vadeye göre sınıflandırılmasında, sözleşmede yer alan ve/veya

yükümlülüğü doğuran işlemin mahiyetine göre belirlenmiş olan orijinal vade esas alınır. Orijinal vade, sözleşmenin (sözleşmenin bulunmaması halinde ise yükümlülüğü doğuran işleme esas belgenin) vade ve ödeme unsurlarını kapsayan tüm hükümlerine göre kredi kullanım tarihinde veya temdit tarihinde açık şekilde tespit edilebilen anapara ve/veya faize ilişkin son taksit ödeme tarihine göre belirlenecektir.

5. Zorunlu karşılıkların tesis edilmesi

Zorunlu karşılığa tabi Türk lirası kalemler için tesis edilecek Türk lirası zorunlu karşılık tutarı Tebliğ'in 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında öngörülen oranlar kullanılarak hesaplanır. Yükümlülükler için tesis edilecek Türk lirası zorunlu karşılık tutarından, hesaplama tarihi itibarıyla yurt dışı şubelerin bulunduğu ülke merkez bankasına yaptığı kesinleşmiş en son bildirimde yer alan tesis edilmesi gereken Türk lirası zorunlu karşılık tutarı indirilebilir.

Bilanço aktif büyüklüğü 250 milyar Türk lirasının altında olan bankaların, zorunlu karşılığa tabi Türk lirası yükümlülükler için tesis edilmesi gereken tutardan 500 milyon Türk lirası düşülerek tesis edilmesi gereken zorunlu karşılık tutarına ulaşılır. Bu tutarın negatif olması halinde zorunlu karşılık tesis edilmez.

Türk lirası cinsinden tesis edilmesi gereken zorunlu karşılık tutarına yapılacak indirim sırasıyla

- Faiz veya telafi ödemesi uygulamalarına tabi **olmayan** Türk lirası yükümlülükler kaynaklı zorunlu karşılık tutarından,
- Faiz veya telafi ödemesi uygulamalarına tabi **olan** Bankamızca kur/fiyat koruma desteği sağlanan hesaplar kaynaklı zorunlu karşılık tutarından,
- Faiz veya telafi ödemesi uygulamalarına tabi **olan** Türk lirası mevduat/katılım fonu kaynaklı zorunlu karşılık tutarından

yapılacaktır.

Bilanço aktif büyüklüğü 1,5 milyar Türk lirasının altında olan finansman şirketlerinin, zorunlu karşılığa tabi Türk lirası yükümlülükler için tesis edilmesi gereken tutardan 100 milyon Türk lirası düşülerek tesis edilmesi gereken zorunlu karşılık tutarına ulaşılır. Bu tutarın negatif olması halinde zorunlu karşılık tesis edilmez.

Aktif büyüklüğü için yılın ilk altı ayında bir önceki yılın Haziran ayı sonu, yılın ikinci altı ayında önceki yıla ait Aralık ayı sonu verisi esas alınır.

Türk lirası yükümlülükler için zorunlu karşılıklar Merkez Bankası nezdinde açılan hesaplarda nakden ve ortalama olarak tesis edilir.

Bir tesis döneminde Türk lirası yükümlülükler için tutulması gereken zorunlu karşılıkların yüzde 5'ini aşmamak koşuluyla, eksik tutulan Türk lirası tutarlar bir sonraki dönemde tutulabilir, fazla tutulan Türk lirası tutarlar bir sonraki dönemde eksik tutulan tutarlara sayılır. Söz konusu uygulamaya ilişkin örnek tablo bu talimatın ekinde verilmektedir (Ek 1).

Yabancı para yükümlülükler için tesis edilecek yabancı para zorunlu karşılık tutarı Tebliğ'in 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen oranlar kullanılarak hesaplanır. Bu tutardan, hesaplama tarihi itibarıyla yurt dışı şubelerin bulunduğu ülke merkez bankasına yaptığı kesinleşmiş en son bildirimde yer alan tesis edilmesi gereken yabancı para zorunlu karşılık tutarı indirilebilir.

Yabancı para zorunlu karşılıklar, ABD doları yükümlülükler için ABD doları döviz cinsinden, ABD doları haricindeki yabancı para yükümlülükler için ABD doları ve/veya euro döviz

cinslerinden, Merkez Bankası nezdinde açılan hesaplarda nakden ve en fazla 8 puanlık kısmı ortalama olacak şekilde tesis edilir. Ancak, kıymetli maden depo hesapları için tutulması gereken zorunlu karşılıkların en fazla tamamına kadari standart altın cinsinden bloke hesaplarda tesis edilebilir, belirtilen oranlardan fazla tesis edilen altın tutarları zorunlu karşılığa sayılmaz.

Standart altın, 18/11/2006 tarihli ve 26350 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Kıymetli Maden Standartları ve Rafinerileri Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2006/1)”in 3’üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde standart işlenmemiş kıymetli madenler olarak tanımlanan bar ve külçe halindeki altınlardır.

Zorunlu karşılıkların standart altın olarak tesisinde, en az 995/1000 saflıkta olan, hem Londra Altın Piyasasınca (London Bullion Market Association-LBMA) hem de BİST nezdindeki Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasasınca birlikte tanınan rafinerilerden birinin amblemini ya da damgasını ve seri numarasını taşıyan, bu piyasalarda standart altın olarak işlem gören "Büyük Külçe (London Good Delivery Bar)" olarak ifade edilen, yaklaşık 10,9-13,4 kg (350-430 ons) ağırlığındaki külçe altın kullanılır. Ayrıca, BIST nezdinde Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasasında standart altın olarak işlem gören, "Büyük Külçe" altınların yanı sıra en az 1 kg ağırlığındaki külçe altınlar da kullanılır. Söz konusu altınlar İngiltere Merkez Bankası (BOE) ve BİST nezdindeki Bankamız hesapları kullanılarak tesis edileceğinden, Piyasalar Genel Müdürlüğümüzce bu konuda belirlenen kurallar esas alınır.

Yabancı para yükümlülükler için tesis edilen döviz ve altın cinsinden zorunlu karşılık tutarları Tebliğ’in 5 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan kur ve fiyatlar esas alınarak hesaplanır.

Yabancı para cinsinden mevduat/katılım fonu (yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonu ve kıymetli maden depo hesapları hariç) için Türk lirası cinsinden tesis edilecek zorunlu karşılık tutarı Tebliğ’in 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında öngörülen oran kullanılarak hesaplanır ve Türk lirası cinsinden nakden ve bloke olarak tesis edilir.

Bilanço aktif büyüklüğü 250 milyar Türk lirasının altında olan bankaların, zorunlu karşılığa tabi yabancı para yükümlülükleri için sadece Türk lirası cinsinden tesis edilmesi gereken tutardan 250 milyon Türk lirası düşülerek tesis edilmesi gereken zorunlu karşılık tutarına ulaşılır. Bu tutarın negatif olması halinde zorunlu karşılık tesis edilmez.

Aktif büyüklüğü için yılın ilk altı ayında bir önceki yılın Haziran ayı sonu, yılın ikinci altı ayında önceki yıla ait Aralık ayı sonu verisi esas alınır.

Türk lirası zorunlu karşılığa tabi yükümlülükler için tesis edilmesi gereken zorunlu karşılıklar, İdare Merkezimiz nezdinde, aşağıdaki tabloda belirtilen hesaplarda ortalama olarak tesis edilir. Bankaların Elektronik Fon Transfer Sistemi (EFT) ve Perakende Ödeme Sistemi (PÖS) bakiyeleri gün sonunda zorunlu karşılık hesaplarına aktarılır. Gün başında ise, bir önceki gün sonunda PÖS takip hesaplarından aktarılan bakiyeler PÖS, EFT takip hesaplarından veya EFT kapandıktan sonra bankaların talebiyle diğer şubelerimizden Şubeler Arası Ödemeler Sistemi (SAOS) yoluyla aktarılan bakiyeler ise EFT hesaplarına iade edilir. Fonların Anlık ve Sürekli Transferi (FAST) sistemi kapsamında iş günlerinde FAST gündönümü anında, diğer günlerde saat 17:30’da oluşan bakiye zorunlu karşılıklara sayılır. Şirketler EFT üyesi olmadıkları için zorunlu karşılık hesap bakiyeleri gün başında PÖS’e aktarılmayacaktır. Şirketler, İdare Merkezimiz nezdinde aşağıdaki tabloda belirtilen ortalama hesaplara tesis dönemi süresince para yatırma ve çekme işlemlerini EFT üyesi bir banka üzerinden PÖS aracılığı ve M01 mesajı ile

gerçekleştireceklerdir. Zorunlu karşılık hesaplarına yapılan aktarımlarda işlem günü valör olarak verilir.

Yabancı para yükümlülükler için yabancı para cinsinden tesis edilmesi gereken zorunlu karşılıkların;

a) Bloke olarak tutulması gereken kısmı ihbarlı hesaplar kullanılmak suretiyle aşağıdaki tabloda belirtilen İdare Merkezimiz nezdindeki bloke hesaplarda,

b) En fazla 8 puanlık kısmı ortalama olarak aşağıdaki tabloda belirtilen İdare Merkezimiz nezdindeki ihbarlı hesaplarda,

ABD doları ve/veya euro cinsinden tesis edilir. Ancak, istenmesi hâlinde yabancı para zorunlu karşılıkların tamamı bloke hesaplarda tutulabilir. Kıymetli maden depo hesapları için standart altın cinsinden zorunlu karşılık tutulmak istenmesi halinde, BOE ve/veya BİST nezdindeki Bankamız hesapları kullanılmak suretiyle aşağıdaki tabloda belirtilen İdare Merkezimiz nezdindeki bloke hesaplar kullanılır.

Yabancı para yükümlülükler için Türk lirası cinsinden tesis edilmesi gereken zorunlu karşılıklar aşağıdaki tabloda belirtilen İdare Merkezimiz nezdinde açılan hesaplarda nakden ve bloke olarak tesis edilir. Tesisin ilk gününde para yatırma ve çekme işlemleri EFT veya PÖS aracılığı ile gerçekleştirilir.

Yükümlülük/ Varlık Cinsi	Tesis Edilen Zorunlu Karşılık	Tesis Şekli	Hesap numaraları		
			Bankalar	Katılım Bankaları	Şirketler
TL	TL	Ortalama	35 04 09 ... + FAST bakiyesi	35 04 29 ... + FAST bakiyesi	35 04 32 ...
	TL	Bloke	35 04 08...	35 04 28
TL ve YP	Kredi Büyümesi için TL	Bloke	35 04 36 ...	35 04 37 ...	35 04 31 ...
YP	USD	Ortalama	85 12 01 ...	85 26 01 ...	85 46 01 ...
	EUR	Ortalama	85 12 32 ...	85 26 32 ...	85 46 32 ...
	USD	Bloke	85 74 01 ...	85 64 01 ...	85 47 01 ...
	EUR	Bloke	85 74 32 ...	85 64 32 ...	85 47 32 ...
	Altın – BİST	Bloke	44 04 14 ...	44 04 15 ...	44 04 20 ...
	Altın – BOE	Bloke	44 04 10 ...	44 04 11 ...	44 04 21 ...
	TL	Bloke	35 04 39 ...	35 04 40

(*) Hesap numaralarının yanında yer alan (...) her bir banka/şirket için farklı olan muhasebe kodunu ifade etmektedir.

ABD doları yükümlülükler için bloke hesaplarda tesis edilmesi gereken asgari tutar, bu yükümlülükler için tesis edilmesi gereken toplam tutardan yabancı para zorunlu karşılıklar için ortalama olarak tesis edilebilecek tutarın düşülmesi suretiyle bulunur. Böylelikle, dönemde ABD doları yükümlülükler için tesis edilmesi gereken toplam tutarın yerine getirilmesi için, yabancı para zorunlu karşılıkların ortalama kısmının tamamı ABD doları cinsinden yatırılacak olsa dahi, tesis döneminin başında ABD doları cinsinden yeterli bloke zorunlu karşılık yatırılması sağlanır.

Ortalama olarak tesis edilmesi gereken yabancı para zorunlu karşılık tutarları, yabancı para bloke zorunlu karşılık hesaplarının bakiyelerinin, tesis edilmesi gereken toplam yabancı para zorunlu karşılık tutarından düşülmesi suretiyle bulunur.

Ortalama olarak tesis edilen yabancı para zorunlu karşılık tutarları, ihbarlı hesapların tesis süresi içindeki günlük bakiyelerinin 14 günlük ortalaması alınarak hesaplanır. İhbarlı hesapların günlük bakiyeleri valör tarihlerine göre hesaplanır.

Ortalama olarak tesis edilmesi gereken tutardan fazla tesis edilen zorunlu karşılıklar döneminde bloke olarak tesis edilmesi gereken karşılıklara sayılmaz.

Diğer taraftan, ABD doları ve euro cinsinden tesis edilen zorunlu karşılıkların bloke hesaplarda tesisi, ihbarlı hesaplar kullanılmak suretiyle gerçekleştirileceğinden, bu karşılıklar ile altın olarak tesis edilecek zorunlu karşılıkların yerine getirilmesinde herhangi bir gecikmeye meydan verilmemesi için Bankamız Piyasalar Genel Müdürlüğüne belirlenen kurallara uyulması gerekmektedir.

Merkez Bankası, ortalama olarak tutulan zorunlu karşılıkların bir kısmının veya tamamının bankalar ve finansman şirketleri itibarıyla belirli süreler için bloke olarak tutulmasını isteyebilir. Bu kapsamda, 2/1/2026 (hariç) hesaplama tarihine kadar bilanço aktif büyüklüğü 500 milyar Türk lirası ve üzerinde olan kuruluşlarca Türk lirası yükümlülükler için tesis edilmesi gereken zorunlu karşılıkların yüzde 30'u, bilanço aktif büyüklüğü 100 milyar Türk lirası ve üzerinde olan kuruluşlarca Türk lirası yükümlülükler için tesis edilmesi gereken zorunlu karşılıkların yüzde 20'si Merkez Bankası nezdinde açılan hesaplarda nakden ve bloke olarak tesis edilir.

6. Zorunlu karşılıkların tesis süresi

Yükümlülükler için hesaplanan zorunlu karşılıklar 14 günlük sürelerde tesis edilir. Bu süre yükümlülüklerin hesaplandığı tarihten iki hafta sonraki cuma günü başlar ve tesis tarihini izleyen ikinci haftanın perşembe günü sona erer.

Zorunlu karşılıkların tesis süresinin başlangıcının resmî tatil gününe rastlaması hâlinde, bloke hesaplarda tutulan zorunlu karşılıkların yerine getirilmesinde tatili izleyen ilk iş günü esas alınır.

Merkez Bankası, zorunlu karşılıkların hesaplanma dönemi ile zorunlu karşılıkların tesis süresini önceden duyurmak koşuluyla değiştirebilir.

7. Bildirim

Zorunlu karşılığa tabi kuruluşlar, zorunlu karşılığa tabi kalemler ile bu kalemlere ilişkin tesis edilecek zorunlu karşılık tutarlarını, talimat ekindeki Zorunlu Karşılık Bildirim Cetveli (ZK300H) formatında ZD proje koduyla, iki hafta sonraki cuma günü öğlen 12:00'ye kadar Bankamız İdare Merkezine EVAS (Elektronik Veri Aktarım Sistemi) yoluyla bildirir.

Ayrıca, mevduat/katılım bankaları zorunlu karşılığa tabi mevduat/katılım fonu bilgilerini Türk Lirası Mevduat/Katılım Fonu Bilgi Cetveli (TL200H) ile Döviz Tevdiat Hesapları/Yabancı Para Katılım Fonu Bilgi Cetveli (DT200H) formatında MD proje koduyla izleyen haftanın cuma günü mesai bitimine kadar EVAS yoluyla gönderir.

Ancak, söz konusu cetvellerin yukarıda belirtilen son bildirim tarihinden önce gönderilmesi olası sorunları azaltacaktır. Özellikle ZK300H cetveli bildiriminde bloke hesaplara yatırılacak/bloke hesaplardan çekilecek tutar bulunması halinde, cetvelin son bildirim tarihinden bir/iki iş günü öncesi 15:30'a kadar gönderilmesi önem arz etmektedir.

8. Zorunlu Karşılıklarda Farklılaşma

a) **Kaldıraç oranına göre farklılaşma** (28/6/2024 tarihli ve 32586 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2024/15 sayılı Tebliğ ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

b) **Kredi büyümesine göre farklılaşma** (27/11/2020 tarihli ve 31317 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2020/17 sayılı Tebliğ ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

c) **Dönüşüm oranına göre farklılaşma** (31/12/2022 tarihli ve 32060 (5. Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2022/30 sayılı Tebliğ ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

d) **Türk lirası payına göre farklılaşma** (20/8/2023 tarihli ve 32285 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2023/21 sayılı Tebliğ ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

9. Yaptırım uygulaması

Bankalarca ve finansman şirketlerince;

a) Zorunlu karşılıkların süresinde tesis edilmemesi veya eksik tesis edilmesi,

b) Yapılacak incelemeler sonucu zorunlu karşılıkların eksik hesaplandığının tespit edilmesi

hâllerinde, eksik tesis edilen; Türk lirası zorunlu karşılıkların 2 katı tutarında Türk lirası cinsinden, yabancı para zorunlu karşılıkların 3 katı tutarında ABD doları cinsinden mevduat, zorunlu karşılıkların eksik tesis edildiği süreler dikkate alınarak Bankamız nezdinde açılan aşağıdaki tabloda belirtilen bloke hesaplarda ihbarlı hesaplar kullanılmak suretiyle faizsiz olarak tutulur.

Yükümlülük Cinsi	Tesis Edilen Zorunlu Karşılık	Tesis Şekli	Hesap numaraları		
			Bankalar	Katılım Bankaları	Şirketler
TL veya YP	TL	Bloke	35 04 21 ...	35 04 22 ...	35 04 33 ...
YP	USD	Bloke	85 67 01 ...	85 68 01 ...	85 48 01 ...

(*) Hesap numaralarının yanında yer alan (...) her bir banka/şirket için farklı olan muhasebe kodunu ifade etmektedir.

Yabancı para yükümlülüklerin eksik tesis edildiği durumlarda faizsiz olarak tutulacak mevduatın ABD doları karşılığı, ilgili dönem için geçerli olan döviz alış kuru esas alınarak hesaplanır.

Yabancı para ve ABD doları yükümlülüklerin her ikisinin de eksik tesis edildiği durumlarda; faizsiz olarak tutulacak mevduat yabancı para ve ABD doları cinsinden yükümlülükler için eksik tesis edilen tutarlardan büyük olan tutar üzerinden hesaplanır.

Faizsiz mevduat, Bankamızca bildirilen tutar ve tesis süresi göz önüne alınarak tutulur. Zorunlu karşılıkların eksik tesis edildiği tespitinin birden fazla dönemi içerdiği durumlarda, her dönem için tutulması gereken faizsiz mevduat tutarı ayrı ayrı hesaplanır, ancak herhangi bir dönemde Bankamızca bildirilen tutardan fazla tutulan kısımlar daha sonraki dönemlerde tutulması gereken faizsiz mevduata sayılır.

Bildirilen dönemde faizsiz mevduatın tutulmaması veya eksik tutulması hâlinde, eksik tutulan mevduata tekabül eden zorunlu karşılık tutarları için cezai faiz uygulanır. Cezai faiz uygulamasında, yabancı para zorunlu karşılıkların eksik tesis edilen kısmının Türk lirası karşılıkları esas alınır. Tahakkuk ettirilen cezai faizlerin Bankamızca belirtilen süre içinde yatırılmaması

hâlinde, söz konusu cezai faizler 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uyarınca tahsil edilir.

Cezai faiz oranı, zorunlu karşılıkların eksik tesis edildiği dönemde bloke hesaplar için ilk günde, ortalama hesaplar için son günde, bu tarihlerin resmî tatil gününe rastlaması durumunda ise bir önceki iş gününde Merkez Bankasının ilan ettiği en yüksek gecelik borç verme faiz oranının 1,50 katsayısıyla çarpımı sonucu bulunan orandır.

Birinci fıkranın (b) bendi kapsamında eksik hesaplandığı tespit edilen zorunlu karşılıklar için zorunlu karşılık cetvelleri yeniden düzenlenerek Bankamıza gönderilir. Ancak, bu fıkra kapsamında bir döneme ilişkin olarak eksik hesaplanan zorunlu karşılığa tabi kalemlerin, Türk lirası ve yabancı para için ayrı ayrı olmak üzere, yüz bin Türk lirasının altında kalması halinde düzeltilmiş cetvel gönderilmesi istenmez. Diğer taraftan, yükümlülük tutarını etkilemeyen, ancak tesis edilmesi gereken zorunlu karşılık tutarının değişmesine neden olan, vade geçişi ve benzeri hatalı uygulamalar olması halinde, söz konusu hatalı uygulamalar nedeniyle eksik/fazla tesis edilen zorunlu karşılık tutarının zorunlu karşılığa tabi yükümlülüğe tekabül eden tutarı da dikkate alınır. Dolayısıyla, eksik hesaplanan kalemlerin yüz bin Türk lirasının altında kalıp kalmadığı değerlendirmesi yapılırken aşağıdaki adımların izlenmesi gerekmekte olup, uygulamaya ilişkin örnek tablo Ek 2’te verilmektedir:

- a) İlgili dönemde Türk lirası veya yabancı para yükümlülükler için ayrı ayrı olmak üzere, düzeltilmiş zorunlu karşılığa tabi yükümlülük ve düzeltilmiş zorunlu karşılık tutarları hesaplanır.
- b) Düzeltilmiş tutarlar üzerinden yükümlülükler için efektif zorunlu karşılık oranı (efektif oran) hesaplanır. Efektif oran, düzeltilmiş zorunlu karşılık tutarının, düzeltilmiş yükümlülük tutarına bölünmesi suretiyle bulunur.
- c) Yükümlülükleri etkilemeyen hatalı uygulamalar nedeniyle zorunlu karşılık tutarında meydana gelen değişim, efektif orana bölünerek yükümlülük cinsinden karşılığı bulunur.
- d) Bulunan tutar, zorunlu karşılığa tabi kalemlerdeki değişim ile toplanır ve yüz bin Türk lirası kıyaslamasının yapılabilmesi için kullanılacak net eksik bildirim tutarına ulaşılır.
- e) Söz konusu net eksik bildirim tutarının hem Türk lirası hem de yabancı para kalemler için yüz bin Türk lirasının altında kalması halinde düzeltilmiş cetvel gönderilmez; ikisinden birinin yüz bin Türk lirasının üzerinde kalması halinde ise (a) bendinde hesaplanan tutarlar üzerinden düzeltilmiş cetvel gönderilir.

Tesis dönemi bittikten sonra yapılan incelemeler sonucunda hazırlanan düzeltme cetvelleri için;

- a) Türk lirası yükümlülükler için; eksik/fazla tutulan Türk lirası tutarların bir sonraki döneme aktarılması uygulaması 17.01.2014 tarihli yükümlülük cetvelinden itibaren dikkate alınmaz,
- b) Yabancı para yükümlülükler için; ortalama hesaplarda fazla tesis edilen tutarlar bloke hesaplarda eksik tesis edilen tutarlara, fazla tesis edilen euro tutarlar ilgili dönemde eksik tesis edilen ABD doları tutarlara sayılır.

Zorunlu karşılık uygulamasında, başlangıçta veya denetimler sonrasında cezai yaptırımla karşı karşıya kalınmaması için zorunlu karşılıkların bu talimat ve eki cetvellerin açıklamalarına göre

hesaplanmasında ve süresi içinde tesis edilmesinde gerekli özen ve dikkatin gösterilmesi gerekmektedir.

Zorunlu karşılıklarını sürekli olarak eksik tesis eden, zorunlu karşılıklara ilişkin cetvelleri zamanında ve belirlenen formatlara uygun biçimde göndermeyen kuruluşlar hakkında Bankamızca gerekli idari tedbirler alınır.

10. Zorunlu karşılıklara faiz ödenmesi veya telafi ödemesi yapılması

Mevduat bankalarının Türk lirası cinsinden tesis edilen zorunlu karşılıklarının aşağıda belirtilen kısmına aşağıda belirtilen koşullarda faiz ödenir.

“Zorunlu Karşılık ve İhbarlı Döviz Hesaplarına Komisyon Uygulaması” kapsamında belirlenen **“Yenileme ve TL'ye Geçiş Oranı” en az yüzde 60 olan mevduat bankalarının;**

- a) Merkez Bankasınca kur/fiyat koruma desteği sağlanan hesaplar için tesis edilmesi gereken zorunlu karşılık tutarına (21 Aralık 2024 tarihinden itibaren yeni açılan veya yenilenen hesaplar için tesis edilmesi gereken zorunlu karşılık tutarı hariç)

Politika faizi * 0,4

- b) Türk lirası mevduat hesapları* için tesis edilmesi gereken zorunlu karşılık tutarına

Politika faizi * 0,84

oranlarında faiz ödenir.

Katılım bankalarının Türk lirası cinsinden tesis edilen zorunlu karşılıklarının aşağıda belirtilen kısmına aşağıda belirtilen koşullarda telafi ödemesi yapılır.

"Zorunlu Karşılık ve İhbarlı Döviz Hesaplarına Komisyon Uygulaması" kapsamında belirlenen **Yenileme ve TL'ye Geçiş Oranı en az yüzde 45 olan katılım bankalarının;**

- a) Merkez Bankasınca kur/fiyat koruma desteği sağlanan hesaplar için tesis edilmesi gereken zorunlu karşılık tutarına (21 Aralık 2024 tarihinden itibaren yeni açılan veya yenilenen hesaplar için tesis edilmesi gereken zorunlu karşılık tutarı hariç)

Politika faizi * 0,4

- b) Türk lirası katılım fonu hesapları* için tesis edilmesi gereken zorunlu karşılık tutarına

Politika faizi * 0,84

oranlarında telafi ödemesi yapılır.

Yenileme ve TL'ye geçiş oranına göre faiz veya telafi ödemesi uygulamalarında tanınan istisnalar aşağıda açıklanmaktadır:

1) Bankamızca yayımlanan Tebliğler kapsamında kur/fiyat koruma desteği sağlanan hesaplardan ilgili hesaplama döneminde vadesi gelen tutarı 3 milyar Türk lirasının altında olan veya kur/fiyat koruma desteği sağlanan hesabı bulunmayan;

- mevduat bankalarının yenileme ve TL'ye geçiş oranı yüzde 60 kabul edilerek faiz ödenir,
- katılım bankalarının yenileme ve TL'ye geçiş oranı yüzde 45 kabul edilerek telafi ödemesi yapılır.

* Vadesiz, ihbarlı, 1 aya kadar vadeli, 3 aya kadar vadeli, 6 aya kadar (6 ay dahil) vadeli, 1 yıla kadar vadeli ve 1 yıl ve 1 yıldan uzun vadeli Türk lirası mevduat/katılım fonu hesapları.

2) Bankamızca yayımlanan Tebliğler kapsamında kur/fiyat koruma desteği sağlanan hesaplardan ilgili hesaplama dönemi içerisinde vadesi gelenlerin tutarı 5 milyar Türk lirasının altında olan mevduat bankalarının yenileme ve TL'ye geçiş oranının en az yüzde 45 olması durumunda;

a) Merkez Bankasınca kur/fiyat koruma desteği sağlanan hesaplar için tesis edilmesi gereken zorunlu karşılık tutarına (21 Aralık 2024 tarihinden itibaren yeni açılan veya yenilenen hesaplar için tesis edilmesi gereken zorunlu karşılık tutarı hariç)

Politika faizi * 0,4

b) Türk lirası mevduat hesapları* için tesis edilmesi gereken zorunlu karşılık tutarına

Politika faizi * 0,84

oranlarında faiz ödenir.

Bahse konu faiz veya telafi ödemesine esas oranlar noktadan sonra iki hane ve faiz veya telafi ödeme tutarları ise virgülden sonra iki hane olacak şekilde küsuratlı olarak yazılır.

Faiz veya telafi ödemesine esas Yenileme ve TL'ye geçiş oranı iki zorunlu karşılık dönemi (4 hafta) için hesaplanır.

Dönemler arası taşıma imkânı nedeniyle oluşan fazla tutarlar dâhil olmak üzere, zorunlu karşılığa tabi Türk lirası kalemler için tesis edilmesi gerekenden daha fazla tesis edilen tutarlara faiz ödenmez veya telafi ödemesi yapılmaz.

Türk lirası cinsinden tesis edilen zorunlu karşılıklara faiz ve telafi ödemesi tahakkuku üç ayda bir Mart, Haziran, Eylül, Aralık ayları sonunda gerçekleştirilir ve faiz ve telafi ödemesi üç aylık dönemi izleyen ilk iş gününde bankaların İdare Merkezimiz nezdindeki Türk lirası cinsinden serbest mevduat hesaplarına aktarılır.

Tesis dönemi başladıktan sonra düzeltme cetveli gönderilmesi durumunda tesis edilecek zorunlu karşılıklarda oluşan değişim ödenecek faiz veya telafi ödemesi tutarının belirlenmesinde dikkate alınmaz.

Hesaplamalarda “Zorunlu Karşılık ve İhbarlı Döviz Hesaplarına Komisyon Uygulaması” kapsamında Bankamıza iletilen Geçiş ve Yenileme Oranları Bilgi Cetveli (GY100H) esas alınır.

11. Mevduat/katılım fonlarından olağanüstü çekilişler

Mevduat/katılım fonlarından olağanüstü çekiliş olan bankaların, eksiliş tutarını, eksiliş konu teşkil eden mevduat veya katılım fonunun vade ve türünü ve eksilişin başladığı tarihi Bankamız İdare Merkezine yazılı olarak bildirmeleri hâlinde, tesis etmeleri gereken zorunlu karşılık tutarı, olağanüstü eksiliş tekabül eden mevduat/katılım fonları göz önüne alınarak yeniden hesaplanabilir.

12. Geçici Madde Uygulamaları

Tebliğ'in geçici maddelerinin uygulamasına ilişkin açıklamalara aşağıda yer verilmiştir.

a) Geçici 1'inci madde: 3/1/2004 tarihli ve 25335 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bankalar Kanununun 14'üncü Maddesinin (3) Numaralı Fıkrası Uyarınca Bankacılık İşlemleri Yapma ve Mevduat Kabul Etme İzni Kaldırılan T. İmar Bankası T.A.Ş. Nezdinde Bulunan Tasarruf, Ticari Kuruluşlar ve Diğer Kuruluşlar Mevduatının Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Ödenmesine İlişkin Esas ve Usuller Hakkında 29/12/2003 tarihli ve 2003/6668 sayılı Bakanlar

Kurulu Kararı gereğince, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından T. İmar Bankası T.A.Ş. mudileri adına T.C. Ziraat Bankası A.Ş. nezdinde açılan vadesiz mevduat hesaplarındaki tutarlar bu hesaplarda kaldıkları sürece, vadeli mevduat hesaplarındaki tutarlar ise vadeleri sonuna kadar zorunlu karşılığa tabi değildir.

b) Geçici 2'nci madde: Bankaların yurt dışı şubeleri nezdinde izlenen kredilerden;

- a) 30/6/2009 tarihinden önce, bir sözleşmeye dayalı konsorsiyum ya da sendikasyon kredileri gibi, doğrudan banka yönetim kurulu ve genel müdürlük üst düzey yetkililerinin imzaları ile alınanlar dışındakiler ile
- b) 30/6/2009 – 8/1/2010 tarihleri arasında temin edilenler

vadeleri sonuna kadar zorunlu karşılığa tabi yükümlülükler arasına dâhil edilmez.

11/12/2009 tarih ve 27429 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tekdüzen Hesap Planı ve İzahnamesi Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile “Yurt Dışından Kullanılan Krediler Hesabı”nın açıklaması değiştirilerek, bankaların temin etmiş oldukları bir sözleşmeye dayalı konsorsiyum ya da sendikasyon kredileri gibi kredilerin genel müdürlük veya yurt dışı şube nezdinde izlemesi hususu 30/06/2009 tarihinden geçerli olmak üzere genel müdürlük yetkisine bırakılmıştır.

Bu çerçevede, yurt dışı şubeler nezdinde izlenen kredilerden 30/6/2009 (dâhil) - 8/1/2010 (hariç) tarihleri arasında alınanlar ile 30/6/2009 tarihinden önce yurt dışı şube yetkililerinin imzası ile alınanlar vadeleri sonuna kadar zorunlu karşılığa tabi yükümlülükler arasına dâhil edilmeyecektir. Bankaların yurt dışı şubeleri nezdinde izlenen kredilerden 30/6/2009 tarihinden önce alınmış olmakla birlikte doğrudan banka yönetim kurulu ve genel müdürlük üst düzey yetkililerinin imzaları ile alınan krediler 8/1/2010 tarihinden itibaren zorunlu karşılığa tabi yükümlülükler arasına dâhil edilecektir.

c) Geçici 3'üncü madde: 4/10/2013 tarihli ve 28785 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (2005/1)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2013/13) ile zorunlu karşılığa tabi tutulan finansman şirketlerinin 4/10/2013 tarihi itibarıyla mevcut olan yurt dışından kullanılan kredileri, ihraç edilen menkul kıymetleri ve özkaynak hesabında dikkate alınmayan sermaye benzeri borçları vadeleri sonuna kadar zorunlu karşılığa tabi yükümlülükler arasına dâhil edilmez.

d) Geçici 4'üncü madde: Yürürlükten kaldırılan 16/11/2005 tarihli ve 25995 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (2005/1)’e ilişkin zorunlu karşılığa tabi yükümlülüklerden 2013/15 sayılı Tebliğ ile yükümlülük kapsamı dışına çıkarılanlar hakkında 17/1/2014 tarihinden itibaren yapılacak denetim ve incelemelerde ortaya çıkan tespitler için yaptırım uygulanmaz.

17/1/2014 tarihinden önce yapılan denetim ve incelemelerde ortaya çıkan tespitler için yürürlükten kaldırılan Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (Sayı: 2005/1) ve bu Tebliğe ilişkin uygulama talimatı hükümlerine istinaden işlem tesis edilecektir.

e) Geçici 5'inci madde: Yurt dışı şubelerin 29/5/2015 tarihi itibarıyla mevcut olan ve “Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (Sayı: 2013/15)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2015/3)” ile ilk defa zorunlu karşılığa tabi tutulan yükümlülükleri vadeleri sonuna kadar zorunlu karşılığa tabi yükümlülükler arasına dâhil edilmez.

Bu çerçevede, Tebliğde sayılan kalemler için yurt dışı şubelerin vadesiz yükümlülüklerinin tamamı ile 30/5/2015 tarihinden itibaren yeni açılan ve temdit edilen vadeli yükümlülükleri zorunlu karşılığa tabi hale gelmiş olmaktadır.

f) Geçici 6'ncı madde: (19/1/2019 tarihli ve 30660 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2019/2 sayılı Tebliğ ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

g) Geçici 7'nci madde: 20/8/2019 tarihli ve 30864 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (Sayı: 2013/15)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2019/15)"e göre 29/11/2019 (dahil) yükümlülük hesaplama tarihine kadar kredi büyüme oranı yüzde 10,00 ile yüzde 20,00 aralığına girmiş olan bankalara bu aralığa girdikleri tarihe ilişkin tesis döneminden itibaren altı dönem boyunca 10/A maddesinin birinci fıkrasında belirtilen koşulları sağlayan bankalar için geçerli olan zorunlu karşılık oranları uygulanır.

Söz konusu bankaların Türk lirası cinsinden tesis edilen zorunlu karşılıklarına aynı süre boyunca bu Talimatın 10'uncu maddesinde belirtilen faiz/nema oranı uygulanır.

h) Geçici 8'inci madde: 28/12/2019 tarihli ve 30992 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (Sayı: 2013/15)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2019/21)"e göre kredi büyüme oranları 10/A maddesinin birinci fıkrasında belirtilen koşulları 27/12/2019 yükümlülük tarihinden önce sağlayan ancak 27/12/2019 yükümlülük tarihinden itibaren sağlamayan bankalara, 10/A maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen zorunlu karşılık oranları, koşulları sağlayıncaya kadar uygulanmaz.

ı) Geçici 9'uncu madde: Selektif sektörlerde kullanılan 2 yıldan uzun vadeli kredilerdeki değişimin hesaplanmasında, 27/11/2020 yükümlülük tarihine kadar içinde bulunulan zorunlu karşılık dönemine ilişkin üç aylık ortalama (6 zorunlu karşılık yükümlülük tarihi ortalaması) ile 6/9/2019 – 15/11/2019 yükümlülük tarihleri arasındaki üç aylık ortalama (6 zorunlu karşılık yükümlülük tarihi ortalaması) dikkate alınır. 27/11/2020 yükümlülük tarihinden itibaren ise bu Tebliğin 10/A maddesi çerçevesinde yıllık değişim hesaplanır.

i) Geçici 10'uncu madde: (27/11/2020 tarihli ve 31317 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2020/17 sayılı Tebliğ ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

j) Geçici 11'inci madde: 1/7/2021 tarihli ve 31528 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (Sayı: 2013/15)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2021/4) ile yüzde 0 olarak belirlenmiş olan Türk lirası zorunlu karşılıkların döviz cinsinden tesis edilmesi imkânı azami oranı tesisi 17 Eylül 2021 tarihinde başlayacak olan 3 Eylül 2021 yükümlülük tarihine kadar (dahil) tabloda belirtildiği şekilde yüzde 10 olarak uygulanır.

İmkân Dilimleri (%)	Katsayı
0-10	1,0

k) Geçici 12'nci madde: Talimatın 2'nci maddesinde belirlenen zorunlu karşılığa tabi varlıkların 31/5/2022 tarihi itibarıyla 31/12/2021 tarihine göre aşağıda belirtilen şekilde hesaplanan büyüme oranı yüzde 20,00'nin üzerinde olan bankaların 31/12/2021 ile 31/3/2022 tarihlerinde mevcut bakiyeleri arasındaki farkın yüzde 20,00'si oranında zorunlu karşılık 10/6/2022 tarihinden 24/11/2022 tarihine kadar Türk lirası cinsinden Merkez Bankası nezdinde açılan hesaplarda nakden ve bloke olarak tesis edilir.

Büyüme oranı, 31/5/2022 tarihinde mevcut bakiye ile 31/12/2021 tarihinde mevcut bakiye arasındaki farkın, 31/12/2021 tarihinde mevcut bakiyeye bölünüp 100 ile çarpılmasıyla hesaplanır.

Tek Düzen Hesap Planı'na göre 150'den 180'e kadar olan hesaplarda izlenmekteyken, hesaplamaya konu dönem içerisinde 100'den 150'ye kadar olan hesaplara geçmiş olan krediler 31/12/2021 tarihinde mevcut kredi bakiyesine eklenebilir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun izni ile 31/5/2022 tarihi itibarıyla son bir yıl içinde faaliyete başlayan bankalara bu madde hükümleri uygulanmaz.

Bankalar bu madde kapsamındaki bakiyeleri talimat ekindeki Zorunlu Karşılığa Tabi Varlıklar Bildirim Cetveli (TK100H) formatında ZM proje koduyla, izleyen haftanın Cuma günü mesai bitimine kadar EVAS yoluyla gönderir. Söz konusu uygulamaya ilişkin örnek tablo bu talimatın ekinde verilmektedir (Ek 4).

l) Geçici 13'üncü madde: Finansman şirketlerine Tebliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasındaki oranlar 13/5/2022 (dahil) hesaplama tarihine kadar yüzde 0 olarak uygulanır.

Finansman şirketlerine Tebliğin 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasındaki oranlar 13/5/2022 (dahil) hesaplama tarihine kadar yüzde 0, 27/5/2022 hesaplama tarihinden 23/12/2022 (dahil) hesaplama tarihine kadar yüzde 3 olarak uygulanır.

Finansman şirketlerinin 23/4/2022 tarihli ve 31818 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (Sayı: 2013/15)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2022/17) ile ilk kez zorunlu karşılığa tabi hale getirilen yurt içi bankalardan kullanılan kredilerinden 23/4/2022 tarihi itibarıyla mevcut olanlar vadeleri sonuna kadar zorunlu karşılığa tabi yükümlülükler arasına dâhil edilmez.

Bu çerçevede, finansman şirketlerinin zorunlu karşılığa tabi yükümlülükler için ilk zorunlu karşılık tesisi 27/5/2022 tarihli yükümlülükler üzerinden hesaplanarak 10/6/2022 tesis tarihinde yapılacaktır. Bu hesaplamada, Türk lirası yükümlülükler için zorunlu karşılık oranları Tebliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasındaki oranlar olarak dikkate alınacak, yabancı para yükümlülükler için zorunlu karşılık oranları ise tüm vadelerde 23/12/2022 (dahil) hesaplama tarihine kadar yüzde 3 olarak uygulanacaktır.

m) Geçici 14'üncü madde: Aşağıda sayılan 1 yıldan uzun vadeli (366 gün ve üzeri vadeli) yabancı para cinsinden yükümlülüklerin hesaplama tarihi itibarıyla toplam bakiyesinde 6/1/2023 tarihine göre artış olması ve bu artışın yurt dışından doğrudan SWIFT kanalıyla gelen transferlerle sağlanmış olması esastır.

- Yurt dışı yerleşiklerle yapılan repo işlemlerinden sağlanan fonlar
- Yurt dışından kullanılan krediler
- Yurt dışında ihraç edilen menkul kıymetlerin yurt dışı yerleşiklere ait kısmı
- Yurt dışı merkeze yükümlülükler (net)

Bu kapsamda hesaplama aşağıdaki şekilde yapılacaktır.

- 6/1/2023 tarihine göre yukarıda yer alan kalemlerin toplam stok bakiyesinde meydana gelen artış tutarı (stok farkı) ile
- 6/1/2023 tarihinden itibaren yurt dışından doğrudan transferle gelerek 1 yıldan uzun vadeli yükümlülük olarak izlenen toplam tutardan (akım)

küçük olanı esas alınır. Bu tutar üzerinden Tebliğin 6'ncı maddesinin ikinci ve dördüncü fıkralarında yer alan zorunlu karşılık oranları yüzde 0 olarak uygulanır. Akım tutarın stok farkından

büyük olduğu durumda yüzde 0 zorunlu karşılık oranı uygulanacak tutar en yüksek zorunlu karşılık oranına sahip yükümlülük türünden başlamak üzere belirlenir ve kalan tutar vade ve türüne göre ilgili zorunlu karşılık oranına tabi olur.

Yukarıda anılan tutarların hem cari hesaplama dönemi hem de bir önceki hesaplama dönemi için Türk lirası karşılıkları hesaplanırken cari hesaplama tarihinde geçerli olan ve Talimatın 3'üncü bölümünde belirtilen kur ve fiyatlar kullanılır. 19/12/2024 tarihli ve 32757 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2024/24 sayılı Tebliğ değişikliği kapsamında ilk hesaplama 3/1/2025 tarihinde yapılacak olup, her zorunlu karşılık döneminde 6/1/2023 tarihine göre karşılaştırma yapılması gerekmektedir. Son hesaplama 19/12/2025 tarihinde yapılacaktır.

2024/24 sayılı Tebliğ değişikliği ile kapsam dışına çıkarılan yükümlülükler vadeleri sonuna kadar ayrı bir şekilde takip edilir. 3/1/2025 hesaplama tarihinde kapsam dışına çıkarılan yükümlülüklerin 20/12/2024 hesaplama tarihindeki stok bakiyesinde 6/1/2023 tarihine göre artış tutarı (stok farkı) ile 6/1/2023 tarihinden 20/12/2024 tarihine kadar yurt dışından doğrudan SWIFT kanalıyla gelen transferlerle sağlanan toplam tutardan (akım) küçük olanı esas alınır. Sonraki hesaplama dönemlerinde söz konusu yükümlülüklerden vadesi dolanlar stok farkı ve akımdan düşülerek karşılaştırılmaya devam edilir. Yüzde 0 zorunlu karşılık oranı uygulanacak tutar ise yukarıda anlatıldığı şekilde aynı hesaplama yöntemiyle belirlenir.

Bankalar ve finansman şirketleri bu madde kapsamındaki bakiyeleri talimat ekindeki Geçici 14'üncü Madde Bildirim Cetveli (GM140H) formatında DM proje koduyla, izleyen haftanın Cuma günü mesai bitimine kadar EVAS yoluyla gönderir. Söz konusu uygulamaya ilişkin örnek tablo GM140H cetvel açıklamalarında verilmektedir.

n) Geçici 15'inci madde: Finansman şirketleri için 2/11/2023 tarihli ve 32357 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2023/30 sayılı Tebliğ ile Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğin yürürlükten kaldırılan 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrası, 5 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi, 7 nci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde düzenlenen zorunlu karşılığa tabi varlıklar için 13/10/2023 hesaplama tarihi itibarıyla hesaplanan zorunlu karşılıkların tesisi 27/10/2023 ile 23/11/2023 tarihleri arasında yapılır.

o) Geçici 16'ncı madde:

A. Türk lirası cinsinden nakdi kredi büyümesine dayalı zorunlu karşılık tesisi

Bankaların Türk lirası cinsinden nakdi kredi büyümesine dayalı zorunlu karşılık tesisine ilişkin uygulama aşağıdaki şekilde uygulanır.

Aşağıda sayılan kredi türleri için **ayrı ayrı olmak üzere** bir önceki hesaplama tarihine göre hesaplanan büyüme oranlarının aşağıda belirtilen oranları aşması halinde aşan tutar kadar Türk lirası cinsinden zorunlu karşılık aşağıda belirlenen şekilde bloke olarak tesis edilir.

a) KOBİ tanımına giren işletmelere kullandırılan krediler (aşağıda sayılan istisnalar hariç) için yüzde 2,5.

b) KOBİ dışı işletmelere kullandırılan krediler (aşağıda sayılan istisnalar hariç) için yüzde 1,5.

İstisna krediler:

- Esnaf kredileri (kredi kartları vasıtasıyla yapılan kuyum harcamaları ve nakit çekimleri hariç),
- İhracat kredileri,

- Yatırım kredileri,
- Tarımsal krediler,
- Kamusal amaçla kullanılan krediler,
- Savunma sanayi sektöründe faaliyet gösteren firmalara kullanılan krediler,
- KOSGEB finansman desteğiyle kullanılan krediler,
- Uluslararası kalkınma finansmanı kuruluşlarından sağlanan kaynaklarla sürdürülebilirlik kapsamında KOBİ'lere kullanılan krediler,
- Deprem bölgesine kullanılan krediler.

c) Tüketicilere kullanılan ihtiyaç kredileri (kredili mevduat hesabı kredileri hariç) için yüzde 2.

ç) Tüketicilere kullanılan taşıt kredileri (13.06.2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun Geçici 12'nci maddesi kapsamına giren mükellefler tarafından üretilen elektrik motorlu taşıtlar için kullanılan krediler hariç) için yüzde 2.

Toplam Türk lirası kredilerin hesaplanmasında, Türk lirası cinsinden yurt içinde kullanılan nakdi kredilerden dövizle endeksli krediler, takipteki alacaklar, yeniden yapılandırılanlar ve tazmin edilen gayrinakdi kredi bedelleri hariç tutulurken; aynı kredi numarasıyla takip ediliyor olsa dahi temdit edilenler ve refinance edilenler nakdi kredilere dahil edilir.

Toplam Türk lirası kredilerin kapsamı:

- Mevduat ile kalkınma ve yatırım bankaları tarafından kullanılan Tek Düzen Hesap Planı'na göre 100'den 150'ye kadar olan nakdi kredi hesapları içerisinde takip edilen Türk lirası cinsinden verilen krediler toplamından Türk lirası olarak izlenen dövizle endeksli krediler ile yurt dışında kullanılan krediler düşülerek ve 102 Kazanılmamış Gelirler ile 184 Değer Düşüş Karşılıkları netleştirilerek hesaplanır.
- Katılım bankaları tarafından kullanılan Tek Düzen Hesap Planı'na göre 100'den 150'ye kadar olan nakdi kredi hesapları içerisinde takip edilen Türk lirası krediler toplamından Türk lirası olarak izlenen dövizle endeksli krediler ile yurt dışında kullanılan krediler düşülerek ve 104 Kazanılmamış Gelirler ile 184 Değer Düşüş Karşılıkları netleştirilerek hesaplanır.

KOBİ Tanımına Giren İşletmelere Kullanılan Krediler

"Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler Yönetmeliği" hükümleri çerçevesindeki işletmelere, işletme ile aynı risk grubunda yer alan tüm işletmelerin de aynı Yönetmelik uyarınca KOBİ vasfına sahip olması koşuluyla kullanılan kredilerdir. İşletmelerin KOBİ vasfı için Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) nezdinde bulunan KOBİ veri tabanları esas alınır. Bu kredilerin hesaplanmasında aşağıda kapsamı belirtilen istisna krediler hariç tutulabilir.

KOBİ Dışı İşletmelere Kullanılan Krediler

Toplam Türk lirası kredilerden KOBİ tanımına giren işletmelere kullanılan krediler ile tüketici kredileri (22/06/2016 tarih ve 29750 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kredilerin Sınıflandırılması ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 3'üncü maddesinin (i) fıkrasında tanımlanan krediler) düşülerek hesaplanır. Bu kredilerin hesaplanmasında aşağıda kapsamı belirtilen istisna krediler hariç tutulabilir.

İstisna Kredilerin Kapsamı

a) Esnaf kredileri: 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu'nun 3'üncü maddesinin (a) bendinde tanımlanan esnaf ve sanatkârlara, kredi kartları vasıtasıyla yapılan kuyum harcamaları ve nakit çekimleri hariç olmak üzere, kullanılan kredilerdir. Esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı olup aynı zamanda Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) nezdinde bulunan KOBİ veri tabanları kapsamında KOBİ belgesine sahip olan kişilerin kullandığı krediler Talimat çerçevesinde esnaf kredisi olarak değerlendirilir.

b) İhracat kredileri:

i) **Net ihracatçı firmalara kullanılan ihracat kredileri:** Son üç mali yıldaki ya da son mali yıldaki ihracat toplamının ithalat toplamına oranı en az yüzde 110 olan firmalara en fazla iki yıl vadeli kullanılan ihracat kredileridir. *Bu hesaba T.C. Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan Eximbank'ın Uyguladığı Faiz Oranı ile CIRR Arasındaki Farkın Desteklenmesi ve Eximbank İhracat Kredi Sigortası Tazmin Desteğine İlişkin Genelgenin "Ek-2: Yatırım Malları Listesi" başlıklı ekinde yer alan Yatırım Malları Listesinde sayılan ürünlerin ithalatına ilişkin bedeller dahil edilmez. Aşağıda sayılan firmalar için net ihracatçılık şartı aranmaz.*

- Savunma sanayi sektöründe faaliyet gösteren firmalar

- Yüksek teknolojili ürün ihracatı taahhüdü ile başvuruda bulunan firmalar (Merkez Bankasınca her yıl bankalara iletilen, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından kullanılan "Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması (ISIC Rev.4)"nda belirtilen ürünlerin ihracatı).

- Sevk sonrası ihracatın finansmanı amacıyla kredi kullanacak firmalar (Kredi tutarının ve vadesinin krediye konu ihracat alacağının vadesi ve tutarı ile uyumlu olması gerekir).

- İhracat alacak sigortası yapılmış olması kaydıyla cari yıldaki proforma fatura veya sözleşme ibrazı ile kredi kullanacak yeni kurulan firmalar.

Kredi kullanacak firmaların net ihracatçı olma koşulunu sağladıklarının firmaların son üç mali yıldaki ya da son mali yıldaki ihracat ve ithalat verilerinin incelenmesi suretiyle tespiti ile kredi kullanacak firmaların yukarıda sayılan net ihracatçılık şartı aranmayacak firmalardan olduklarının tespiti hususundaki tüm sorumluluk bankaya aittir. Banka bu kontrol için ihtiyaç duyduğu bilgi ve belgeleri firmadan ister.

Net ihracatçı olan aracı ihracatçı firmaya, ihracata yönelik nihai mal sağlayan imalatçı veya imalatçı-ihracatçı firma da net ihracatçı olarak değerlendirilir. Bu kapsamdaki imalatçı veya imalatçı-ihracatçı firmalar, aracı ihracatçıya kesilen en az kredi tutarı kadar faturayı ve aracı ihracatçı firmanın kendisi tarafından yapılan ihracata ilişkin gümrük beyannamelerinin imalatçı veya imalatçı-ihracatçı firmanın ihracat taahhüdüne sayılmasına muvafakat ettiğine ilişkin belgeyi bankaya ibraz eder.

Bankalar yıllık hesap dönemini takip eden yılın başından itibaren firmaların net ihracatçılık durumlarına ilişkin hesaplamalarını bir önceki yıla ilişkin ihracat ve ithalat tutarlarını kullanarak tespit eder. Bu durumda firmaların ihracat ve ithalat tutarlarına bir önceki yıl dâhil edilir ve eski ihracat ve ithalat tutarlarından üçüncü yıla ait olanlar dikkate alınmaz. Firma tarafından talep edilmesi halinde içinde bulunulan mali yıla ait ihracat ve ithalat tutarları hesaplamaya dâhil edilebilir. Bu durumda eski ihracat ve ithalat tutarlarından üçüncü mali yıla ait olanlar dikkate alınmaz. Bankalarca en geç her yıl dördüncü ayın son iş gününe kadar firmaların net ihracatçılık durumuna ilişkin hesaplamaları güncellenir. Bu tarihten sonra yapılacak kredi başvurularında

güncel net ihracatçılık bilgileri esas alınır. Firmanın talebi üzerine 3 ayda bir defa firmanın net ihracatçı durumu bankaca yeniden tespit edilebilir.

ii) Döviz kazandırıcı hizmet faaliyetlerinin finansmanı amacıyla kullanılan krediler: Ticaret Bakanlığının İhracat, Transit Ticaret, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında 2017/4 Sayılı Tebliğinin 3 üncü maddesinin (b) bendinde tanımlanan ihracat kredileri (bedeli yurt içi yerleşiklerden tahsil edilen ihracat sayılan satış ve teslimler hariç) en fazla iki yıl vadeli kullanılması şartıyla zorunlu karşılık uygulaması bakımından ihracat kredisi olarak değerlendirilir.

Kredinin ihracat veya döviz kazandırıcı hizmet taahhüdü karşılığında kullanılması ve raporlanması durumunda kredi kullanım tarihinden itibaren yirmi dört ay içerisinde taahhüdün gerçekleştirilmesi esastır. Kredi kullandıran banka, ihracat veya döviz kazandırıcı hizmet taahhütlerinin gerçekleşip gerçekleşmediğini kredi bazında izlemek ve raporlamakla yükümlüdür. Kredi kullanan firmaların, kredi kullandırımını esnasında net ihracatçı olmadığı veya net ihracatçı olma şartının aranmayacağı firmalardan olmadığı sonradan tespit edilmesi, yirmi dört ay içerisinde taahhüdün gerçekleştirilmemesi hallerinde eksik hesaplanan yükümlülükler için Talimatın yaptırım hükümleri uygulanır.

Bu kredilerden (a) ve (d) bentlerinde belirtilen kredi türleri içerisinde yer alan ihracat kredileri hariç tutulacaktır.

c) Yatırım Kredileri: İşletmelerin faturaya bağlı yatırım harcamalarının karşılanması amacıyla Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında en az iki yıl vadeli kullanılan krediler, Merkez Bankası Yatırım Taahhütlü Avans Kredisi Uygulama Talimatı hükümleri uyarınca kullanılan yatırım taahhütlü avans kredileri ve uluslararası kalkınma finansmanı kuruluşlarından (Ek 4) sağlanan kaynaklar kapsamında kullanılan yatırım kredilerinden oluşmaktadır. Arsa, bina vb. gayrimenkul edinimi, finansal yatırımlar ile binek araç alımı için kullanılan krediler yatırım kredisi kabul edilmez. Ağır ticari araç kredileri en az iki yıl vadeli olması koşuluyla yatırım kredisi olarak değerlendirilir.

İlgili hesaplardaki kredilerden (a) ve (d) bentlerinde belirtilen kredi türleri içerisinde yer alan yatırım kredileri hariç tutulacaktır.

ç) Tarımsal krediler: Tarımsal üretim ve yetiştirme faaliyetlerinin finansmanı amacıyla kullanılan kredilerdir. Söz konusu kredilerin hesaplanmasında (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen kredi türleri hariç tutulacaktır.

d) Kamusal amaçla kullanılan krediler: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ekindeki (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kurum ve kuruluşlar, 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin kamu tüzel kişiliğini haiz bağlı kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların müessese, bağlı ortaklık ve iştirakleri, 5018 sayılı Kanunda tanımlanan mahalli idareler, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının gayrimenkul yatırım ortaklığı niteliğini haiz iştirakleri, özel kanunla kurulan özel hukuk tüzel kişileri tarafından kurulan borçlanma yetkisini haiz fonlardan 3/1/2025 tarihi itibarıyla özel kuruluş hükümleri ya da iç tüzüklerinde bankacılık sistemini destekleme ve geliştirme amaçlarını haiz olduğu anlaşılmalara bu amaca yönelik olarak kullanılan krediler ile 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu çerçevesinde kurulan Organize Sanayi Bölgesi (OSB) tüzel kişiliklerine kullanılan kredilerdir.

e) Savunma sanayi sektöründe faaliyet gösteren firmalara kullanılan krediler: Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı şirketleri ile bu şirketlerin bağlı ortaklığı olup savunma sanayi sektöründe faaliyet gösteren firmalara kullanılan kredilerdir.

Bu firmalara kullanılan kredilerden (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen kredi türleri içerisinde yer alan krediler hariç tutulacaktır.

f) KOSGEB finansman desteğiyle kullanılan kredilerdir.

g) Uluslararası kalkınma finansmanı kuruluşlarından sağlanan kaynaklarla sürdürülebilirlik kapsamında KOBİ'lere kullanılan kredilerdir.

ğ) Deprem bölgesine kullanılan krediler: 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen deprem nedeniyle Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Hatay, Gaziantep, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illerinde (deprem bölgesi);

i. Yerleşik kişilere kullanılan krediler ile

ii. Yerleşik olmamakla birlikte depremden etkilenenlerin barınma ihtiyaçlarının karşılanmasına veya deprem bölgesinde üstyapının yeniden imarına yönelik faaliyetlerde bulunacağını belgeleyen kişilere bu faaliyetlerle orantılı olmak üzere kullanılan kredilerdir.

Bu maddede yer alan tarımsal krediler, yatırım kredileri ve net ihracatçılık şartı aranmaksızın ihracat kredileri kapsamı küçük ve orta büyüklükteki işletmeler (KOBİ) için de geçerlidir.

B. Yabancı para cinsinden nakdi kredi büyümesine dayalı zorunlu karşılık tesisi

Bankaların yabancı para cinsinden nakdi kredi büyümesine dayalı zorunlu karşılık tesisine ilişkin uygulama aşağıdaki şekilde uygulanır.

Yabancı para cinsinden nakdi kredilerden aşağıda sayılan kredi türleri hariç tutulur.

a) Yatırım kredileri (İşletmelerin faturaya bağlı yatırım harcamalarının karşılanması amacıyla Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında en az iki yıl vadeli kullanılan krediler ile uluslararası kalkınma finansmanı kuruluşlarından (Ek 4) sağlanan kaynaklar kapsamında kullanılan yatırım kredilerinden oluşmaktadır. Arsa, bina vb. gayrimenkul edinimi, finansal yatırımlar ile binek araç alımı için kullanılan krediler yatırım kredisi kabul edilmez. Ağır ticari araç kredileri en az iki yıl vadeli olması koşuluyla yatırım kredisi olarak değerlendirilir.)

b) Yurt içi bankalara kullanılan krediler

c) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ekindeki (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kurum ve kuruluşlar, 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin kamu tüzel kişiliğini haiz bağlı kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların müessese, bağlı ortaklık ve iştirakleri, 5018 sayılı Kanunda tanımlanan mahalli idareler ile 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu çerçevesinde kurulan Organize Sanayi Bölgesi (OSB) tüzel kişiliklerine kullanılan krediler

ç) Savunma sanayi sektöründe faaliyet gösteren firmalara kullanılan krediler: Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı şirketleri ile bu şirketlerin bağlı ortaklığı olup savunma sanayi sektöründe faaliyet gösteren firmalara kullanılan kredilerdir.

d) 2016/9538 sayılı Kredi Garanti Kurumlarına Sağlanan Hazine Desteğine İlişkin Kararın 11/A maddesine uygun olarak ve münhasıran ihracat kredileri için kefalet sağlamak amacıyla kurulmuş olan kredi garanti kurumlarının kefaleti ile kullanılan krediler ile münhasıran katılım finans esaslarına uygun olarak faaliyet gösteren kredi garanti kurumlarının kefaleti ile kullanılan ihracat destek kredileri

e) Deprem bölgesine kullanılan krediler: 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen deprem nedeniyle Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Hatay, Gaziantep, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illerinde (deprem bölgesi);

- i. Yerleşik kişilere kullanılan krediler ile
- ii. Yerleşik olmamakla birlikte depremden etkilenenlerin barınma ihtiyaçlarının karşılanmasına veya deprem bölgesinde üstyapının yeniden imarına yönelik faaliyetlerde bulunacağını belgeleyen kişilere bu faaliyetlerle orantılı olmak üzere kullanılan kredilerdir.

Kredilerin hesaplanmasında, yabancı para cinsinden yurt içinde kullanılan nakdi kredilerden takipteki alacaklar, yeniden yapılandırılanlar ve tazmin edilen gayrinakdi kredi bedelleri hariç tutulurken; aynı kredi numarasıyla takip ediliyor olsa dahi temdit edilenler ve refinanse edilenler nakdi kredilere dahil edilir.

Yabancı para cinsinden kredilerin kapsamı ve hesaplanması

- Mevduat ile kalkınma ve yatırım bankaları tarafından kullanılan Tek Düzen Hesap Planı'na göre 100'den 150'ye kadar olan nakdi kredi hesapları içerisinde takip edilen yabancı para cinsinden verilen krediler toplamından yurt dışında kullanılan krediler düşülerek ve 103 Kazanılmamış Gelirler ile 185 Değer Düşüş Karşılıkları netleştirilerek hesaplanır.
- Katılım bankaları tarafından kullanılan Tek Düzen Hesap Planı'na göre 100'den 150'ye kadar olan nakdi kredi hesapları içerisinde takip edilen yabancı para cinsinden krediler toplamından yurt dışında kullanılan krediler düşülerek ve 105 Kazanılmamış Gelirler ile 185 Değer Düşüş Karşılıkları netleştirilerek hesaplanır.
- Her bir para birimi ve kıymetli maden cinsinden kredilerin baz dönem ve cari dönem bakiyelerinin bir önceki hesaplama tarihinde (baz dönemde) geçerli olan ve Talimatın 3'üncü bölümünde belirtilen kur ve fiyatlar üzerinden Türk lirası karşılıkları alınarak toplam yabancı para cinsinden kredi bakiyesine ulaşılır.

Büyüme sınırına tabi yabancı para kredilerin aşağıda belirtilen şekilde hesaplanan büyüme oranının bir önceki hesaplama tarihine göre yüzde 1'in üzerinde olması halinde bu oranı aşan kredi tutarı kadar Türk lirası cinsinden zorunlu karşılık bloke olarak tesis edilir.

C. Hesaplama ve tesise ilişkin hükümler

Kredi hesaplamalarında her bir kredi, bir kredi türünde yer alacak olup **mükerrerliğe yer verilmemesi gerekmektedir**. Örneğin esnafa kullanılan tarım kredileri sadece esnaf kredileri içinde yer alacaktır.

Büyüme oranı, 29/3/2024 hesaplama tarihi ile 2/1/2026 (dâhil) hesaplama tarihine kadar her hesaplama dönemi (t_1) için hesaplama tarihindeki (t_1) mevcut bakiye ile bir önceki hesaplama tarihindeki (t_0) mevcut bakiye arasındaki farkın ($t_1 - t_0$), bir önceki hesaplama tarihindeki (t_0) mevcut bakiyeye bölünüp 100 ile çarpılmasıyla hesaplanır.

Tek Düzen Hesap Planı'na göre 150'den 180'e kadar olan hesaplarda izlenmekteyken, hesaplamaya konu dönem içerisinde 100'den 150'ye kadar olan hesaplara geçmiş olan krediler bir önceki mevcut kredi bakiyesine eklenebilir.

Kredi büyümesi hesaplamasında kredi kartına kısmi ödeme yapılması durumunda nakit çekim ile kuyum harcamaları için öncelikli ödeme yapıldığı değerlendirilir.

Hesaplama tarihi itibarıyla, yukarıda kapsamı belirtilen toplam Türk lirası kredi tutarının ve toplam yabancı para cinsinden kredi tutarının Türk lirası karşılığının toplamı Tekdüzen Hesap Planında bulunan 410 nolu "Türk Lirası Cinsinden Sermaye" tutarından 412 ve 413 nolu "Türk Lirası ve Yabancı Para Cinsinden Sermaye Taahhütleri" tutarlarının düşülmesi sonucu bulunan ödenmiş sermaye tutarına oranı 3,00'ın altında olan bankalara bu madde hükümleri ilgili hesaplama tarihi itibarıyla uygulanmaz. Bu oranın hesaplanmasında yabancı para cinsinden kredi tutarının Türk lirası karşılığı, hesaplama tarihinde geçerli olan ve Talimatın 3'üncü bölümünde belirtilen kur ve fiyatlar kullanılarak hesaplanır.

Bilanço aktif büyüklüğü 400 milyar Türk lirasının altında olan bankaların kredi büyümesi için tesis edilmesi gereken tutardan 1 milyar Türk lirası düşülerek bu madde kapsamında tesis edilmesi gereken zorunlu karşılık tutarına ulaşılır. Bu tutarın negatif olması halinde zorunlu karşılık tesis edilmez.

Bilanço aktif büyüklüğü 400 milyar Türk lirasının üzerinde olan bankaların "**A. Türk lirası cinsinden nakdi kredi büyümesine dayalı zorunlu karşılık tesisi**" bölümünde yer alan aşağıdaki kredi türleri için hesaplanan büyüme oranlarının belirlenen sınırları en fazla 0,1 yüzde puanı aşması halinde aşan kredi tutarı için zorunlu karşılık tesis edilmez. Ancak bir sonraki döneme ilişkin büyüme oranına önceki döneme ilişkin aşılan yüzde puan eklenir, bu oranın da sınırları aşması halinde aşan tutar için zorunlu karşılık tesis edilir.

a) KOBİ tanımına giren işletmelere kullandırılan krediler (istisna krediler hariç) için yüzde 2,5.

b) KOBİ dışı işletmelere kullandırılan krediler (istisna krediler hariç) için yüzde 1,5.

Aktif büyüklüğü için yılın ilk altı ayında bir önceki yılın Haziran ayı sonu, yılın ikinci altı ayında önceki yıla ait Aralık ayı sonu verisi esas alınır.

Tesis süresi hesaplama tarihini takip eden iki hafta sonraki son cuma günü başlar, tesis başlangıcını takip eden elli ikinci haftanın perşembe günü sona erer.

Bankalar bu madde kapsamındaki bildirimleri talimat ekindeki Kredi Büyümesine Dayalı Zorunlu Karşılığa Tabi Krediler Bildirim Cetveli (KB300H) formatında ZM proje koduyla izleyen haftanın Cuma günü mesai bitimine kadar EVAS yoluyla gönderir. Söz konusu uygulamaya ilişkin örnek tablo bu talimatın ekinde verilmektedir (Ek 3).

**EK 1: EKSİK YA DA FAZLA TESİS EDİLEN TL ZORUNLU KARŞILIKLARIN BİR SONRAKİ DÖNEME AKTARILMASI
UYGULAMASINA İLİŞKİN ÖRNEK TABLO (BİN TL)**

Yükümlülük Tarihi	25.12.09	08.01.10	22.01.10	05.02.10	19.02.10	05.03.10	19.03.10	02.04.10	16.04.10	30.04.10	14.05.10	28.05.10	11.06.10
Tesis Dönemi Başlangıç Tarihi	08.01.10	22.01.10	05.02.10	19.02.10	05.03.10	19.03.10	02.04.10	16.04.10	30.04.10	14.05.10	28.05.10	11.06.10	25.06.10
Tesis Dönemi Bitiş Tarihi	21.01.10	04.02.10	18.02.10	04.03.10	18.03.10	01.04.10	15.04.10	29.04.10	13.05.10	27.05.10	10.06.10	24.06.10	08.07.10
Tutulması gereken	200	220	230	210	500	300	110	260	300	250	210	500	300
Tutulan	150	280	220	230	520	230	95	200	320	260	190	480	320
Fark	-50	60	-10	20	20	-70	-15	-60	20	10	-20	-20	20
Önceki dönemden taşınan tutar	0	-10	11	0	11	20	-15	-6	-13	7	10	-10	-20
Sonraki döneme taşınabilecek tutar	-10	11	0	11	20	-15	-6	-13	7	10	-10	-20	0
Yaptırıma tabi tutar	-40	0	0	0	0	-35	-24	-53	0	0	0	-10	0

Taşınabilecek azami tutar (%5)	10	11	12	11	25	15	6	13	15	13	11	25	15
--------------------------------	----	----	----	----	----	----	---	----	----	----	----	----	----

EK 2: YAPILAN İNCELEME VE DENETİMLER SONUCUNDA ZORUNLU KARŞILIĞA TABİ KALEMLERDE VE/VEYA TESİS EDİLECEK ZORUNLU KARŞILIK TUTARINDA ARTIŞ OLMASI HALİNDE DÜZELTİLMİŞ CETVEL GÖNDERİLMESİNE İLİŞKİN ÖRNEK UYGULAMA (BİN TL)

Yükümlülüklerde meydana gelen değişiklik (c)	artış		artış		azalış		değişim yok		artış	
	I. Örnek	II. Örnek	I. Örnek	II. Örnek	I. Örnek	II. Örnek	I. Örnek	II. Örnek	I. Örnek	II. Örnek
Toplam yükümlülüğü etkilemeyen hataların tesis edilmesi gereken ZK'da meydana getirdiği değişiklik (ii)	artış		azalış		artış		artış		değişim yok	
Bin TL	I. Örnek	II. Örnek	I. Örnek	II. Örnek	I. Örnek	II. Örnek	I. Örnek	II. Örnek	I. Örnek	II. Örnek
Eski cetvelde										
a) ZK'ya tabi yükümlülük	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
b) Tesis edilmesi gereken ZK	319	319	319	319	319	319	319	319	319	319
Denetim raporuna göre değişim										
c) ZK'ya tabi yükümlülükte değişim	30	30	300	300	-200	-200	0	0	95	100
d) Tesis edilmesi gereken ZK'da değişim (i+ii)	8	33	7	12	9	19	10	25	10	11
i) ZK'ya tabi yük. etkileyen hatalardan gelen	3	3	32	32	-21	-21	0	0	10	11
ii) ZK'ya tabi yük. etkilemeyen hatalardan gelen	5	30	-25	-20	30	40	10	25	0	0
Düzeltilmiş tutarlar										
e) ZK'ya tabi yükümlülük (a+c)	3.030	3.030	3.300	3.300	2.800	2.800	3.000	3.000	3.095	3.100
f) Tesis edilmesi gereken ZK (b+d)	327	352	326	330	328	338	329	344	329	330
g) Efektif oran (f/e)	%10,79	%11,61	%9,87	%10,01	%11,71	%12,06	%10,96	%11,46	%10,62	%10,64
h) ii bendinde tesis edilmesi gereken ZK'daki değişimin yükümlülüğe tekabül eden tutarı (ii/g)	46	258	-253	-200	256	332	91	218	0	0
100 bin TL ile kıyaslamak için kullanılacak toplam yükümlülük (c+h)	76	288	47	100	56	132	91	218	95	100
Düzeltilmiş cetvel										
ZK'ya tabi yükümlülük (e)	Cetvel gönderilmez	3.030	Cetvel gönderilmez	3.300	Cetvel gönderilmez	2.800	Cetvel gönderilmez	3.000	Cetvel gönderilmez	3.100
Tesis edilmesi gereken (f)		352		330		338		344		330

* Örnek uygulamada sadece zorunlu karşılığa tabi yükümlülük kalemlerinde değişim olduğu varsayılmıştır.

EK 3: GEÇİCİ 16. MADDE KAPSAMINDA UYGULAMA TAKVİMİ

Hesaplama Dönemi	Son Bildirim Tarihi	Büyüme Oranının Hesaplanacağı Dönem	Büyüme Oranı Sınırı	Tesis Dönemi	Açıklama
29.03.2024	09.04.2024	01.03.2024 ile 29.03.2024	2%	15.04.2024-10.04.2025	Zorunlu karşılığa tabi kredilerin 01.03.2024 tarihindeki stok bakiyesi ile 29.03.2024 tarihindeki stok bakiyesi arasındaki büyüme üzerinden hesaplanan zorunlu karşılık tesis tutarı 09.04.2024 tarihine kadar bildirilir. Hesaplanan zorunlu karşılık tutarı 15.04.2024 (Resmi tatil nedeniyle) tarihinden 10.04.2025 (dahil) tarihine kadar bloke hesaplarda tesis edilir.
26.04.2024	10.05.2024	29.03.2024 ile 26.04.2024	2%	10.05.2024-08.05.2025	Zorunlu karşılığa tabi kredilerin 29.03.2024 tarihindeki stok bakiyesi ile 26.04.2024 tarihindeki stok bakiyesi arasındaki büyüme üzerinden hesaplanan zorunlu karşılık tesis tutarı 10.05.2024 tarihine kadar bildirilir. Hesaplanan zorunlu karşılık tutarı 10.05.2024 tarihinden 08.05.2025 (dahil) tarihine kadar bloke hesaplarda tesis edilir.
24.05.2024	7.06.2024	26.04.2024 ile 24.05.2024	2%	07.06.2024-10.06.2025	Zorunlu karşılığa tabi kredilerin 26.04.2024 tarihindeki stok bakiyesi ile 24.05.2024 tarihindeki stok bakiyesi arasındaki büyüme üzerinden hesaplanan zorunlu karşılık tesis tutarı 07.06.2024 tarihine kadar bildirilir. Hesaplanan zorunlu karşılık tutarı 07.06.2024 tarihinden 10.06.2025 (dahil) tarihine kadar bloke hesaplarda tesis edilir.
21.06.2024	5.07.2024	24.05.2024 ile 21.06.2024	2%	05.07.2024-03.07.2025	Zorunlu karşılığa tabi kredilerin 24.05.2024 tarihindeki stok bakiyesi ile 21.06.2024 tarihindeki stok bakiyesi arasındaki büyüme üzerinden hesaplanan zorunlu karşılık tesis tutarı 05.07.2024 tarihine kadar bildirilir. Hesaplanan zorunlu karşılık tutarı 05.07.2024 tarihinden 03.07.2025 (dahil) tarihine kadar bloke hesaplarda tesis edilir.
19.07.2024	2.08.2024	21.06.2024 ile 19.07.2024	2%	02.08.2024-31.07.2025	Zorunlu karşılığa tabi kredilerin 21.06.2024 tarihindeki stok bakiyesi ile 19.07.2024 tarihindeki stok bakiyesi arasındaki büyüme üzerinden hesaplanan zorunlu karşılık tesis tutarı 02.08.2024 tarihine kadar bildirilir. Hesaplanan zorunlu karşılık tutarı 02.08.2024 tarihinden 31.07.2025 (dahil) tarihine kadar bloke hesaplarda tesis edilir.
16.08.2024	29.08.2024	19.07.2024 ile 16.08.2024	2% (YP Krediler için 1,5%)	02.09.2024-28.08.2025	Zorunlu karşılığa tabi kredilerin 19.07.2024 tarihindeki stok bakiyesi ile 16.08.2024 tarihindeki stok bakiyesi arasındaki büyüme üzerinden hesaplanan zorunlu karşılık tesis tutarı 29.08.2024 tarihine kadar bildirilir. Hesaplanan zorunlu karşılık tutarı 02.09.2024 (resmi tatil nedeniyle) tarihinden 28.08.2025 (dahil) tarihine kadar bloke hesaplarda tesis edilir.
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮

EK 4: ULUSLARARASI KALKINMA FİNANSMANI KURULUŞLARI

1	Africa Finance Corporation	AFC
2	Agence Française de Développement	AFD
3	Asian Development Bank	ADB
4	Asian Infrastructure Investment Bank	AIIB
5	Black Sea Trade and Development Bank	BSTDB
6	Cassa Depositi e Prestiti (Italian Development Bank)	CDP
7	China Development Bank	CDB
8	Council of Europe Development Bank	CEB
9	Dutch Entrepreneurial Development Bank (Nederlandse Financierings-Maatschappij voor Ontwikkelingslanden N.V.)	FMO
10	ECO Trade and Development Bank	ETDB
11	European Bank for Reconstruction and Development	EBRD
12	European Investment Bank	EIB
13	International Bank for Reconstruction and Development	IBRD
14	International Finance Corporation	IFC
15	International Islamic Trade Finance Corporation	ITFC
16	Islamic Corporation for the Development of the Private Sector	ICD
17	Islamic Development Bank	IsDB
18	Japan Bank for International Cooperation	JBIC
19	Japan International Cooperation Agency	JICA
20	Kreditanstalt für Wiederaufbau (German Development Bank)	KfW
21	Oesterreichische Entwicklungsbank AG (Austrian Development Bank)	OeEB
22	OPEC Fund for International Development	OFID
23	Turkic Investment Fund	TIF
24	U.S. International Development Finance Corporation	DFC
25	Societe De Promotion Et De Participation Pour La Cooperation Economique (Proparco) S.A.	Proparco

ZORUNLU KARŞILIK BİLDİRİM CETVELİ AÇIKLAMASI

A) CETVEL KODU: ZK300H

B) CETVEL ADI: ZORUNLU KARŞILIK BİLDİRİM CETVELİ

C) PARA BİRİMİ: TL (BİN), USD, EUR, ALTIN (GRAM)

D) AMAÇ: Cetvelin amacı, bankaların ve şirketlerin zorunlu karşılığa tabi kalemleri ile bu kalemler için Bankamız nezdinde bulunduracakları zorunlu karşılıkların bildirimini sağlamaktır.

E) DÜZENLENME DÖNEMİ: İki haftada bir cuma günleri itibarıyla hazırlanacaktır. Cuma gününün resmî tatile rastlaması hâlinde bir önceki iş günü esas alınacaktır.

F) GENEL AÇIKLAMA: Cetvelin 1-20'nci satırlarının birinci sütununa mizan hesaplarından TL olanların, ikinci sütununa YP olanların, üçüncü sütununa USD olanların bakiyeleri bin Türk lirası cinsinden yazılacaktır.

Cetvelin 21-26'ncı satırları bin Türk lirası cinsinden, 27-28'inci satırları USD veya EUR cinsinden küsuratsız olarak, 29-30'uncu satırları gram cinsinden nokta işareti ile ayırarak ve noktadan sonra iki hane görülecek şekilde küsuratlı olarak yazılacaktır.

Yabancı para yükümlülükler ile yabancı para zorunlu karşılıkların Türk lirası karşılıklarının hesaplanmasında; Tebliğ'in 5'inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan kur ve fiyatlar esas alınacaktır.

Cetvelin 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 23, 24. satırları için USD sütununda yer alan tutarlar, YP sütununda yer alan tutarlardan büyük olmayacak, büyük olduğu durumda USD sütununa YP sütunundaki değer yazılacaktır.

Geçici 1, 2, 3 ve 5'inci maddeler ile sağlanan istisnaların ilgili satırlardan indirilmesi gerekmektedir.

G) SATIR VE SÜTUN AÇIKLAMALARI:

1. ZORUNLU KARŞILIĞA TABİ YÜKÜMLÜLÜKLER: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ve 10'uncu satırlar toplamından 11'inci satır çıkarıldıktan sonra bulunan tutar yazılacaktır.

2. MEVDUAT/KATILIM FONU: Talimatın 3'üncü maddesinde yer alan açıklamalar çerçevesinde yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonu dışında kalan tutarlar yazılacaktır. Bu satırın TL sütunundaki tutar, TL200H cetvelinin toplam sütununun 20'nci satırından 12 ve 25'inci satırların çıkarılmasıyla bulunan tutar ile uyumlu olacaktır. YP sütunundaki tutar, DT200H cetvelinin her bir döviz ve kıymetli maden cinsi için toplam sütununun 1'inci satırından 7 ve 16'ncı satırların çıkarılmasıyla bulunan değerlerin TL karşılıkları toplamı ile uyumlu olacaktır. USD sütunundaki tutar, DT200H cetvelinin USD döviz cinsi için toplam sütununun 1'inci satırından 7 ve 16'ncı satırların çıkarılmasıyla bulunan değer TL karşılığı ile uyumlu olacaktır.

3. KULLANILAN KREDİLER: Talimatın 3'üncü maddesinde yer alan hesap numaraları ve açıklamalara göre ilgili tutarlar yazılacaktır. Cetvelin 18'inci satırında yer alan Hazine Garantisiyle Sağlanan Krediler kaleminin indirilmesi sonucu kalan tutarların yazılması gerekmektedir.

4. İHRAÇ EDİLEN MENKUL KIYMETLER: Talimatın 3'üncü maddesinde yer alan hesap numaraları ve açıklamalara göre ilgili tutarlar yazılacaktır.

5. SERMAYE HESAPLAMASINA DÂHİL EDİLMEYEN BORÇLANMA ARAÇLARI: Talimatın 3'üncü maddesinde yer alan hesap numaraları ve açıklamalara göre ilgili tutarlar yazılacaktır. Bu satıra yazılacak tutarlar, 346/347 hesap bakiyelerinden cetvelin 19'uncu satırında

bilgi amaçlı verilen sermaye hesaplamasına dâhil edilecek borçlanma araçları tutarlarının indirilmesi sonucu kalan tutara eşit olması gerekmektedir.

6. REPO İŞLEMLERİNDEN SAĞLANAN FONLAR: Talimatın 3'üncü maddesinde yer alan hesap numaraları ve açıklamalara göre ilgili tutarlar yazılacaktır.

7. YURT DIŞI BANKALAR MEVDUATI/ KATILIM FONU: Talimatın 3'üncü maddesinde yer alan açıklamalar çerçevesinde yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonu tutarları yazılacaktır.

8. MÜSTAKRİZLERİN FONLARI: Talimatın 3'üncü maddesinde yer alan hesap numaraları ve açıklamalara göre ilgili tutarlar yazılacaktır.

9. YURT DIŞI MERKEZE YÜKÜMLÜLÜKLER (NET): Talimatın 3'üncü maddesinde yer alan hesap numaraları ve açıklamalara göre ilgili tutarlar yazılacaktır.

10. KREDİ KARTI ÖDEMELERİNDEN BORÇLAR: Talimatın 3'üncü maddesinde yer alan hesap numaraları ve açıklamalara göre ilgili tutarlar yazılacaktır.

11. (İndirim) Yurt Dışı Şubelerce Yurt Dışı Yerleşiklere Kullandırılan Krediler: Talimatın 3'üncü maddesinde yer alan açıklamalara göre ilgili tutarlar yazılacaktır.

12. DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLERİN VADE DAĞILIMI: 13, 14, 15, 16, 17 ve 38'inci satırlar toplamı yazılacaktır. Bu satırdaki tutarların, bankalar için 3, 4, 5, 6, 7, 9 ve 10'uncu satırların toplamından 11'inci satır değeri çıkarıldıktan sonra bulunan tutarlara, şirketler için 1'inci satırdaki tutarlara eşit olması gerekmektedir. Kalkınma ve yatırım bankaları, Türk lirası cinsinden ihraç ettikleri menkul kıymetlerden 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) olanları TL sütununda 13'ncü satıra, 1 yıldan uzun vadeli olanları ise 38'inci satıra yazacaklardır.

13. 1 YILA KADAR VADELİ:

- *TL sütunu;* 3, 4, 5, 6, 7, 9 ve 10'uncu satırlarda yer alan yükümlülüklerden vadesi 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) olanlardan 11'inci satırda yer alan tutar çıkarıldıktan sonra ulaşılan değer bu satıra yazılacaktır. 11'inci satırda yer alan tutarın, 3, 4, 5, 6, 7, 9 ve 10'uncu satırlarda yer alan yükümlülüklerden vadesi 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) olanların toplamını aşması durumunda bu satıra sıfır yazılacak ve aşan kısım 14'üncü satırdan düşülecektir.
- *YP ve USD sütunları;* 3, 4, 5, 6, 7, 9 ve 10'uncu satırlarda yer alan yükümlülüklerden vadesi 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) olanlardan 11'inci satırda yer alan tutar çıkarıldıktan sonra ulaşılan değer bu satıra yazılacaktır. 11'inci satırda yer alan tutarın, 3, 4, 5, 6, 7, 9 ve 10'uncu satırlarda yer alan yükümlülüklerden vadesi 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) olanların toplamını aşması durumunda bu satıra sıfır yazılacak ve aşan kısım 14'üncü satırdan düşülecektir.

14. 1-2 YIL ARASI VADELİ:

- *TL sütunu;* 3, 4, 5, 6, 7, 9 ve 10'uncu satırlarda yer alan yükümlülüklerin vadesi 1-2 yıl arası (2 yıl dâhil) olanların toplamından, 11'inci satıra ilişkin 13'üncü satırda indirilemeyen tutar kalmışsa, bu tutarın düşülmesiyle bulunacak değer yazılacaktır. İndirim tutarının, bu vade gurubuna düşen yükümlülük tutarını aşması durumunda sıfır yazılacak ve aşan kısım 15'inci satırdan indirilecektir.
- *YP ve USD sütunları;* 3, 4, 5, 6, 7, 9 ve 10'uncu satırlarda yer alan yükümlülüklerin vadesi 1-2 yıl arası (2 yıl dâhil) olanların toplamından, 11'inci satıra ilişkin 13'üncü satırda indirilemeyen tutar kalmışsa, bu tutarın düşülmesiyle bulunacak değer

yazılacaktır. İndirim tutarının, bu vade gurubuna düşen yükümlülük tutarını aşması durumunda sıfır yazılacak ve aşan kısım 15'inci satırdan indirilecektir.

15. 2-3 YIL ARASI VADELİ:

- *TL sütunu;* 3, 4, 5, 6, 7, 9 ve 10'uncu satırlarda yer alan yükümlülüklerin vadesi 2-3 yıl arası (3 yıl dâhil) olanların toplamından, 11'inci satıra ilişkin 14'üncü satırda indirilemeyen tutar kalmışsa, bu tutarın düşülmesiyle bulunacak değer yazılacaktır. İndirim tutarının, bu vade gurubuna düşen yükümlülük tutarını aşması durumunda sıfır yazılacak ve aşan kısım 16'ncı satırdan indirilecektir.
- *YP ve USD sütunları;* 3, 4, 5, 6, 7, 9 ve 10'uncu satırlarda yer alan yükümlülüklerin vadesi 2-3 yıl arası (3 yıl dâhil) olanların toplamından, 11'inci satıra ilişkin 14'üncü satırda indirilemeyen tutar kalmışsa, bu tutarın düşülmesiyle bulunacak değer yazılacaktır. İndirim tutarının, bu vade gurubuna düşen yükümlülük tutarını aşması durumunda sıfır yazılacak ve aşan kısım 16'ncı satırdan indirilecektir.

16. 3-5 YIL ARASI VADELİ:

- *TL sütunu;* 3, 4, 5, 6, 7, 9 ve 10'uncu satırlarda yer alan yükümlülüklerin vadesi 3-5 yıl arası (5 yıl dâhil) olanların toplamından, 11'inci satıra ilişkin 15'inci satırda indirilemeyen tutar kalmışsa, bu tutarın düşülmesiyle bulunacak değer yazılacaktır. İndirim tutarının, bu vade gurubuna düşen yükümlülük tutarını aşması durumunda sıfır yazılacak ve aşan kısım 17'nci satırdan indirilecektir.
- *YP ve USD sütunları;* 3, 4, 5, 6, 7, 9 ve 10'uncu satırlarda yer alan yükümlülüklerin vadesi 3-5 yıl arası (5 yıl dâhil) olanların toplamından, 11'inci satıra ilişkin 15'inci satırda indirilemeyen tutar kalmışsa, bu tutarın düşülmesiyle bulunacak değer yazılacaktır. İndirim tutarının, bu vade gurubuna düşen yükümlülük tutarını aşması durumunda sıfır yazılacak ve aşan kısım 17'nci satırdan indirilecektir.

17. 5 YILDAN UZUN VADELİ:

- *TL sütunu;* 3, 4, 5, 6, 7, 9 ve 10'uncu satırlarda yer alan yükümlülüklerin vadesi 5 yıldan uzun olanların toplamından, 11'inci satıra ilişkin 16'ncı satırda indirilemeyen tutar kalmışsa, bu tutarın düşülmesiyle bulunacak değer yazılacaktır.
- *YP ve USD sütunları;* 3, 4, 5, 6, 7, 9 ve 10'uncu satırlarda yer alan yükümlülüklerin vadesi 5 yıldan uzun olanların toplamından, 11'inci satıra ilişkin 16'ncı satırda indirilemeyen tutar kalmışsa, bu tutarın düşülmesiyle bulunacak değer yazılacaktır.

18. (Bilgi için) Hazine Garantisiyle Sağlanan Krediler: Talimatın 3'üncü maddesinde yer alan açıklamalara göre ilgili tutarlar bilgi amaçlı olarak bu satıra yazılacaktır.

19. (Bilgi için) Sermaye Hesaplamasına Dâhil Edilecek Borçlanma Araçları: Talimatın 3'üncü maddesinde belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar çerçevesinde borçlanma araçlarının sermaye hesaplamasında dikkate alınan kısımları bilgi amaçlı olarak bu satıra yazılacaktır.

20. (İndirim) Yurt Dışı Şubelerin Yurt Dışında Tesis Etmeleri Gereken Zorunlu Karşılık Tutarı: Talimatın 5'inci maddesinde yer alan açıklamalara göre ilgili tutarlar yazılacaktır.

21. YÜKÜMLÜLÜKLER İÇİN TESİS EDİLECEK ZORUNLU KARŞILIK TUTARI:

- *TL sütunu;*

- TL200H cetvelinin 20'nci satırından 12, 25, 29 ve 35'inci satırların çıkarılmasıyla bulunan değer,
- TL200H cetvelinin 29 ve 35'inci satırlarındaki tutarların
- Bu cetvelin 8, 13, 14, 15, 16, 17 ve 38'inci satırlarında yer alan tutarların

Tebliğ'in 6'ncı maddesinde Türk lirası yükümlülükler için vade dilimi bazında belirtilen oranlar ile çarpımı sonucu bulunacak tutarlar toplamından bu cetvelin 20'nci satırının indirilmesi sonucu ulaşılan değer yazılacaktır. Her vade grubundaki tutarın tâbi olduğu zorunlu karşılık oranıyla çarpımları toplamının küsuratı tama yuvarlanacaktır.

- *YP sütunu*; DT200H cetvelinde her bir döviz ve kıymetli maden cinsine göre hesaplanan toplam tutarların yer aldığı 1'inci satırdan 7 ve 16'nci satırların çıkarılmasıyla bulunan değerlerin TL karşılıklarından GM140H cetvelinin 5'nci sütununun ilk dört satırında yer alan tutarların vade dilimlerine göre çıkarılmasıyla bulunan değerler ile bu cetvelin 8, 13, 14, 15, 16 ve 17'nci satırlarda yer alan tutarlardan GM140H cetvelinin 5'nci sütununun 5-10'uncu satırlarında yer alan tutarların vade dilimlerine göre çıkarılmasıyla bulunan değerlerin Tebliğ'in 6'ncı maddesinin ikinci fıkrasında yabancı para yükümlülükler için vade dilimi bazında belirtilen oranlar ile çarpımı sonucu bulunacak tutarlar toplamından 20'nci satırın indirilmesi sonucu ulaşılan değer yazılacaktır. Her vade grubundaki tutarın tâbi olduğu zorunlu karşılık oranıyla çarpımları toplamının küsuratı tama yuvarlanacaktır.
- *USD sütunu*; DT200H cetvelinde USD döviz cinsine ait toplam tutarın yer aldığı 1'inci satırdan 7 ve 16'nci satırların çıkarılmasıyla bulunan değer TL karşılığı ile bu cetvelin 8, 13, 14, 15, 16 ve 17'nci satırlarda yer alan tutarların Tebliğ'in 6'ncı maddesinde yabancı para yükümlülükler için vade dilimi bazında belirtilen oranlar ile çarpımı sonucu bulunacak tutarlar toplamından 20'nci satırın indirilmesi sonucu ulaşılan değer yazılacaktır. Her vade grubundaki tutarın tâbi olduğu zorunlu karşılık oranıyla çarpımları toplamının küsuratı tama yuvarlanacaktır.

Talimatın 5'inci maddesindeki indirim hükümleri kapsamında bilanço aktif büyüklüğü 250 milyar Türk lirasının altında olan bankalarca, en fazla 500 milyon Türk lirası (41, 42 ve 43'üncü satırlara yazılan tutarların toplamı) yukarıda TL sütunu için yapılan hesaplardan düşülecektir. Sonuç sıfırdan küçükse bu satırın TL sütununa 0, büyükse söz konusu değerden kalan indirim tutarı indirilerek bin Türk lirası cinsinden yazılacaktır.

Bilanço aktif büyüklüğü 1,5 milyar Türk lirasının altında olan finansman şirketleri, yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde TL sütunu için hesaplanan değer 100 milyon Türk lirasından küçükse bu satırın TL sütununa 0, büyükse söz konusu değerden 100 milyon Türk lirası indirerek bin Türk lirası cinsinden yazacaktır.

22. BLOKE HESAPLARDA TUTULACAK STANDART ALTIN TUTARI:

- *TL Sütunu*; Bu satıra sıfır yazılacaktır.
- *YP Sütunu*; Bankalar için, kıymetli maden depo hesapları için tutulması gereken zorunlu karşılıklardan fazla olmayacaktır. Şirketler için bu satıra sıfır yazılacaktır.
- *USD Sütunu*; Bu satıra sıfır yazılacaktır.

23. BLOKE HESAPLARDA (STANDART ALTIN HARİÇ) MEVCUT ZORUNLU KARŞILIK TUTARI:

- *TL Sütunu*; İdare Merkezimiz nezdinde, katılım bankalarının 35 04 28 ..., diğer bankaların 35 04 08 ... numaralı hesapların bakiyeleri yazılacaktır.
- *YP Sütunu*; İdare Merkezimiz nezdinde, katılım bankalarının 85 64 ..., diğer bankaların 85 74 ..., şirketlerin 85 47 ... numaralı hesapları bakiyelerinin yükümlülük tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL karşılığı yazılacaktır.
- *USD Sütunu*; İdare Merkezimiz nezdinde, katılım bankalarının 85 64 01 ..., diğer bankaların 85 74 01 ..., şirketlerin 85 47 01 ... numaralı hesapları bakiyelerinin yükümlülük tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL karşılığı yazılacaktır.

24. BLOKE HESAPLARDA TESİS EDİLMESİ GEREKEN ZORUNLU KARŞILIK TUTARI:

Bu satıra yazılan tutarlar standart altın hariç olarak yazılacaktır.

- *TL Sütunu*; 2/1/2026 (hariç) hesaplama tarihine kadar bilanço aktif büyüklüğü 500 milyar Türk lirası ve üzerinde olan kuruluşlarca Türk lirası yükümlülükler için tesis edilmesi gereken zorunlu karşılıkların yüzde 30'u, bilanço aktif büyüklüğü 100 milyar Türk lirası ve üzerinde olan kuruluşlarca Türk lirası yükümlülükler için tesis edilmesi gereken zorunlu karşılıkların yüzde 20'si yazılacaktır.
- *YP Sütunu*; 21'inci satırdan, 22'nci satırdaki tutarın çıkarılması ve 1'inci satırdaki tutarın Tebliğin 7'nci maddesinde belirtilen ortalama oran ile çarpımı yoluyla bulunacak tutarın çıkarılması sonucu bulunacak tutardan az olmayacaktır.
- *USD Sütunu*; 21'inci satırdan, YP sütunu 1'inci satırındaki tutarın Tebliğin 7'nci maddesinde belirtilen ortalama oran ile çarpımı yoluyla bulunacak tutarın çıkarılması sonucu bulunacak tutardan az olmayacaktır.

25. BLOKE HESABA YATIRILACAK ZORUNLU KARŞILIK TUTARI:

- *TL Sütunu*; 24'üncü satır tutarı 23'üncü satır tutarından büyük ($24 > 23$) ise bu satırlar arasındaki fark ($24 - 23$) yazılacak; değil ise sıfır yazılacaktır.
- *YP Sütunu*; 24'üncü satır tutarı 23'üncü satır tutarından büyük ($24 > 23$) ise bu satırlar arasındaki fark ($24 - 23$) yazılacak; değil ise sıfır yazılacaktır.
- *USD Sütunu*; ; 24'üncü satır tutarı 23'üncü satır tutarından büyük ($24 > 23$) ise bu satırlar arasındaki fark ($24 - 23$) yazılacak; değil ise sıfır yazılacaktır.

26. BLOKE HESAPTAN ÇEKİLECEK ZORUNLU KARŞILIK TUTARI:

- *TL Sütunu*; 23'üncü satır tutarı 24'üncü satır tutarından büyük ($23 > 24$) ise bu satırlar arasındaki fark ($23 - 24$) yazılacak; değil ise bu satıra sıfır yazılacaktır.
- *YP Sütunu*; 23'üncü satır tutarı 24'üncü satır tutarından büyük ($23 > 24$) ise bu satırlar arasındaki fark ($23 - 24$) yazılacak; değil ise bu satıra sıfır yazılacaktır.
- *USD Sütunu*; 23'üncü satır tutarı 24'üncü satır tutarından büyük ($23 > 24$) ise bu satırlar arasındaki fark ($23 - 24$) yazılacak; değil ise bu satıra sıfır yazılacaktır.

27. BLOKE HESAP: YATIRILACAK(+) / ÇEKİLECEK(-) USD TUTARI

- *TL Sütunu*; Bu satıra sıfır yazılacaktır.

- *YP Sütunu*; YP yükümlülükler için bloke hesaba yatırılmak istenen USD tutarı pozitif (+) olarak, hesaptan çekilmek istenen USD tutarı negatif (-) olarak **USD cinsinden** küsurat (cent) tama yuvarlanarak yazılacaktır.

- *USD Sütunu*; Bu satıra sıfır yazılacaktır.

28. BLOKE HESAP: YATIRILACAK(+)/ ÇEKİLECEK(-) EUR TUTARI:

- *TL Sütunu*; Bu satıra sıfır yazılacaktır.

- *YP Sütunu*; YP yükümlülükler için bloke hesaba yatırılmak istenen EUR tutarı pozitif (+) olarak, hesaptan çekilmek istenen EUR tutarı negatif (-) olarak **EUR cinsinden** küsurat (euro cent) tama yuvarlanarak yazılacaktır.

YP sütununda, 27 ve 28'inci satırlardaki pozitif tutarların TL karşılığı toplamı, 25'inci satır tutarından az olmayacaktır.

YP sütununda, 27 ve 28'inci satırlardaki negatif tutarların TL karşılığı toplamının mutlak değeri 26'ncı satır tutarından fazla olmayacaktır.

- *USD Sütunu*; Bu satıra sıfır yazılacaktır.

29. BLOKE HESAP: YATIRILACAK(+)/ÇEKİLECEK(-) STANDART ALTIN MİKTARI – İNGİLTERE MERKEZ BANKASI (BOE):

- *TL Sütunu*: Bu satıra sıfır yazılacaktır.

- *YP Sütunu*: YP yükümlülükler için BOE nezdindeki bloke hesaba yatırılmak istenen standart altın miktarı pozitif (+) olarak, hesaptan çekilmek istenen standart altın miktarı negatif (-) olarak gram cinsinden nokta işareti ile ayırarak ve noktadan sonra iki hane görülecek şekilde küsuratlı olarak yazılacaktır.

- *USD Sütunu*: Bu satıra sıfır yazılacaktır.

30. BLOKE HESAP: YATIRILACAK(+)/ÇEKİLECEK(-) STANDART ALTIN MİKTARI – BORSA İSTANBUL (BİST):

- *TL Sütunu*: Bu satıra sıfır yazılacaktır.

- *YP Sütunu*: YP yükümlülükler için BİST nezdindeki bloke hesaba yatırılmak istenen standart altın miktarı pozitif (+) olarak, hesaptan çekilmek istenen standart altın miktarı negatif (-) olarak gram cinsinden nokta işareti ile ayırarak ve noktadan sonra iki hane görülecek şekilde küsuratlı olarak yazılacaktır.

- *USD Sütunu*: Bu satıra sıfır yazılacaktır.

31. KREDİ BÜYÜMESİ VE DÖVİZ YÜKÜMLÜLÜKLERİ İÇİN TÜRK LİRASI TESİS EDİLECEK BLOKE ZORUNLU KARŞILIK TUTARI:

- *TL Sütunu*: Bu satıra Türk lirası cinsinden nakdi kredi büyümesine dayalı zorunlu karşılık uygulaması kapsamında bloke olarak tesis edilmesi gereken tutardan aktif büyüklüğüne göre indirim uygulandıktan sonra kalan kısım yazılacaktır. 29/3/2024 hesaplama tarihinden 3/1/2025 (dahil) hesaplama tarihine kadar KB300H cetvelinin ayrı ayrı olmak üzere 1'inci, 16'ncı ve 17'nci satırlarının 6'ncı sütunlarında yer alan tutarlardan 1'inci sütunlarında yer alan tutarların 1,02 katı çıkarılarak bulunan farkların toplamından aktif büyüklüğüne göre indirim (35'inci satır TL sütundaki tutar) düşülerek bu satıra yazılacaktır. Eğer ilgili satırlar için hesaplanan fark tutarları

negatifse, toplama dahil edilmez. Bu tutar sıfırdan küçükse veya KB300H cetvelinin 19'uncu satırının 6'ncı sütununda yer alan oran 3,00'dan düşükse bu satıra sıfır yazılacaktır.

- *YP Sütunu:* DT200H cetvelinde her bir **döviz** cinsine göre (yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonu ve kıymetli maden depo hesapları hariç) hesaplanan toplam tutarların yer aldığı 1'inci satırdan 7 ve 16'ncı satırların çıkarılmasıyla bulunan değerlerin TL karşılıklarından GM140H cetvelinin 5'inci sütununun 1'inci ve 3'üncü satırlarında yer alan tutarların vade dilimlerine göre çıkarılmasıyla bulunan değerlerin Tebliğ'in 6'ncı maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan ilave zorunlu karşılık oranı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar yazılacaktır. Her vade grubundaki tutarın ilave zorunlu karşılık oranıyla çarpımlarının toplamının küsuratı tama yuvarlanacaktır.

Bilanço aktif büyüklüğü 250 milyar Türk lirasının altında olan bankalar, yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde YP sütunu için hesaplanan değer 250 milyon Türk lirasından küçükse bu satıra 0, büyükse söz konusu değerden 250 milyon Türk lirası indirerek bin Türk lirası cinsinden bu satıra yazacaktır.

- *USD Sütunu:* Bu satıra yabancı para cinsinden nakdi kredi büyümesine dayalı zorunlu karşılık uygulaması kapsamında bloke olarak tesis edilmesi gereken tutardan aktif büyüklüğüne göre indirim uygulandıktan sonra kalan kısım yazılacaktır. 16/8/2024 hesaplama tarihinden 3/1/2025 (dahil) hesaplama tarihine kadar KB300H cetvelinin 20'nci satırının 6'ncı sütununda yer alan tutardan 1'inci sütununda yer alan tutarın 1,015 katı çıkarılarak bulunan farktan aktif büyüklüğüne göre indirim (35'inci satır USD sütundaki tutar) düşülerek bu satıra yazılacaktır. Eğer ilgili satır için hesaplanan fark tutarı negatifse veya KB300H cetvelinin 19'uncu satırının 6'ncı sütununda yer alan oran 3,00'dan düşükse bu satıra sıfır yazılacaktır.

32. KREDİ BÜYÜMESİ VE DÖVİZ YÜKÜMLÜLÜKLERİ İÇİN TÜRK LİRASI BLOKE HESAPLARDA MEVCUT ZORUNLU KARŞILIK TUTARI:

- *TL Sütunu:* İdare Merkezimiz nezdinde, katılım bankalarının 35 04 37 ..., diğer bankaların 35 04 36 ... numaralı hesaplarda Türk lirası cinsinden nakdi kredi büyümesine dayalı zorunlu karşılık uygulaması kapsamında bloke olarak tesis edilen tutarlar yazılacaktır.

- *YP Sütunu:* İdare Merkezimiz nezdinde, katılım bankalarının 35 04 40 ..., diğer bankaların 35 04 39 ... numaralı hesapların bakiyeleri yazılacaktır.

- *USD Sütunu:* İdare Merkezimiz nezdinde, katılım bankalarının 35 04 37 ..., diğer bankaların 35 04 36 ... numaralı hesaplarda yabancı para cinsinden nakdi kredi büyümesine dayalı zorunlu karşılık uygulaması kapsamında bloke olarak tesis edilen tutarlar yazılacaktır.

TL ve USD sütunlarına yazılan tutarların toplamı, İdare Merkezimiz nezdinde, katılım bankalarının 35 04 37 ..., diğer bankaların 35 04 36 ... numaralı hesapların bakiyelerine eşit olacaktır.

33. KREDİ BÜYÜMESİ VE DÖVİZ YÜKÜMLÜLÜKLERİ İÇİN TÜRK LİRASI BLOKE HESABA YATIRILACAK ZORUNLU KARŞILIK TUTARI:

- *TL Sütunu;* 32'nci satır tutarı 31'inci ve 40'inci satırların toplam tutarından küçük ($32 < (31+40)$) ise bu satırlar arasındaki fark ($(31+40)-32$) yazılacak; değil ise sıfır yazılacaktır.

- *YP Sütunu;* 32'nci satır tutarı 31'inci satır tutarından küçük ($32 < 31$) ise bu satırlar arasındaki fark ($31-32$) yazılacak; değil ise sıfır yazılacaktır.

- *USD Sütunu;* 32'nci satır tutarı 31'inci ve 40'inci satırların toplam tutarından küçük ($32 < (31+40)$) ise bu satırlar arasındaki fark ($(31+40)-32$) yazılacak; değil ise sıfır yazılacaktır.

34. KREDİ BÜYÜMESİ VE DÖVİZ YÜKÜMLÜLÜKLERİ İÇİN TÜRK LİRASI BLOKE HESAPTAN ÇEKİLECEK ZORUNLU KARŞILIK TUTARI:

- *TL Sütunu*; 32'nci satır tutarı 31'inci ve 40'inci satırların toplam tutarından büyük ($32 > (31+40)$) ise bu satırlar arasındaki fark ($32 - (31+40)$) yazılacak; değil ise sıfır yazılacaktır.
- *YP Sütunu*; 32'nci satır tutarı 31'inci satır tutarından büyük ($32 > 31$) ise bu satırlar arasındaki fark ($32 - 31$) yazılacak; değil ise sıfır yazılacaktır.
- *USD Sütunu*; 32'nci satır tutarı 31'inci ve 40'inci satırların toplam tutarından büyük ($32 > (31+40)$) ise bu satırlar arasındaki fark ($32 - (31+40)$) yazılacak; değil ise sıfır yazılacaktır.

35. (İndirim) AKTİF BÜYÜKLÜĞÜNE GÖRE TL VEYA YP KREDİ BÜYÜMESİNDEN İNDİRİM TUTARI:

- *TL Sütunu*; Türk lirası cinsi nakdi kredi büyümesine dayalı zorunlu karşılıklara uygulanan indirim tutarı yazılacaktır.
- *YP Sütunu*; Bu satıra sıfır yazılacaktır.
- *USD Sütunu*; Yabancı para cinsi nakdi kredi büyümesine dayalı zorunlu karşılıklara uygulanan indirim tutarı yazılacaktır.

36. Bu satıra sıfır yazılacaktır.

37. Bu satıra sıfır yazılacaktır.

38. KALKINMA VE YATIRIM BANKALARINCA 1 YILDAN UZUN VADELİ İHRAÇ EDİLEN MENKUL KIYMETLER

- *TL Sütunu*: Bu satır sadece kalkınma ve yatırım bankalarınca doldurulacaktır. Kalkınma ve yatırım bankalarınca Türk lirası cinsinden ihraç edilen menkul kıymetlerden 1 yıldan uzun vadeli olanlar yazılacaktır.
- *YP Sütunu*: Bu satıra sıfır yazılacaktır.
- *USD Sütunu*: Bu satıra sıfır yazılacaktır.

39. BİLANÇO AKTİF BÜYÜKLÜĞÜ: Aktif büyüklüğü için yılın ilk altı ayında bir önceki yılın Haziran ayı sonu, yılın ikinci altı ayında önceki yıla ait Aralık ayı sonu verisi esas alınır. Bankalarca bu satıra Bankamıza bildirilen “BL200AS – Bilanço Yurt içi ve Yurt Dışı Şubeler Toplamı” formunun 21'inci satırının 3'üncü sütunundaki değer yazılacaktır. Finansman şirketlerince bu satıra Bankamıza bildirilen “BL222AF – Bilanço (Yurt içi ve Yurt Dışı Şubeler Toplamı)” formunun 37'nci satırının 3'üncü sütunundaki değer yazılacaktır.

40. KREDİ BÜYÜMESİ KAPSAMINDA ÖNCEKİ HESAPLAMA DÖNEMLERİNE AİT TESİSİ DEVAM EDEN TUTAR:

- *TL Sütunu*: Geçici 16'ncı madde kapsamında tesis döneminin 52 hafta olması nedeniyle Türk lirası cinsi nakdi kredi büyümesine dayalı zorunlu karşılık tesisi için önceki dönemlerde hesaplanan (indirim dikkate alınarak) tutarların toplamı yazılacaktır.
- *YP Sütunu*: Bu satıra sıfır yazılacaktır.
- *USD Sütunu*: Geçici 16'ncı madde kapsamında tesis döneminin 52 hafta olması nedeniyle yabancı para cinsinden nakdi kredi büyümesine dayalı zorunlu karşılık tesisi için önceki dönemlerde hesaplanan (indirim dikkate alınarak) tutarların toplamı yazılacaktır.

41. (İndirim) AKTİF BÜYÜKLÜĞÜNE GÖRE FAİZ VEYA TELAFİ ÖDEMESİ UYGULAMALARINA TABİ OLMAYAN TÜRK LİRASI YÜKÜMLÜLÜKLER KAYNAKLI ZORUNLU KARŞILIK TUTARINDAN İNDİRİM TUTARI:

• *TL Sütunu;* Aktif büyüklüğe göre indirim uygulaması kapsamında, faiz veya telafi ödemesi uygulamalarına tabi olmayan Türk lirası yükümlülükler (21 Aralık 2024 tarihinden itibaren açılan veya yenilenen Bankamızca kur/fiyat koruma desteği sağlanan hesaplar dahil) kaynaklı zorunlu karşılıklardan indirilecek tutar yazılacaktır.

• *YP Sütunu;* Bu satıra sıfır yazılacaktır.

• *USD Sütunu;* Bu satıra sıfır yazılacaktır.

42. (İndirim) AKTİF BÜYÜKLÜĞÜNE GÖRE FAİZ VEYA TELAFİ ÖDEMESİ UYGULAMALARINA TABİ OLAN BANKAMIZCA KUR/FİYAT KORUMA DESTEĞİ SAĞLANAN HESAPLAR KAYNAKLI ZORUNLU KARŞILIK TUTARINDAN İNDİRİM TUTARI:

• *TL Sütunu;* Aktif büyüklüğe göre indirim uygulaması kapsamında, faiz veya telafi ödemesi uygulamalarına tabi olan Bankamızca kur/fiyat koruma desteği sağlanan hesaplar kaynaklı zorunlu karşılıklardan indirilecek tutar yazılacaktır.

• *YP Sütunu;* Bu satıra sıfır yazılacaktır.

• *USD Sütunu;* Bu satıra sıfır yazılacaktır.

43. (İndirim) AKTİF BÜYÜKLÜĞÜNE GÖRE FAİZ VEYA TELAFİ ÖDEMESİ UYGULAMALARINA TABİ OLAN TÜRK LİRASI MEVDUAT/KATILIM FONU KAYNAKLI ZORUNLU KARŞILIK TUTARINDAN İNDİRİM TUTARI:

• *TL Sütunu;* Aktif büyüklüğe göre indirim uygulaması kapsamında, faiz veya telafi ödemesi uygulamalarına tabi olan Türk lirası mevduat/katılım fonu kaynaklı zorunlu karşılıklardan indirilecek tutar yazılacaktır.

• *YP Sütunu;* Bu satıra sıfır yazılacaktır.

• *USD Sütunu;* Bu satıra sıfır yazılacaktır.

TÜRK LİRASI MEVDUAT/KATILIM FONU BİLGİ CETVELİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

A) CETVEL KODU: TL200H

B) CETVEL ADI: TÜRK LİRASI MEVDUAT/KATILIM FONU BİLGİ CETVELİ

C) PARA BİRİMİ: TL (BİN)

D) AMAÇ: Mevduat ve katılım bankalarının Türk lirası mevduat/katılım fonları hakkında vade ve türlerine göre bilgi sağlamaktır.

E) DÜZENLENME DÖNEMİ: Her hafta cuma günleri itibarıyla, cuma gününün resmî tatil gününe rastlaması hâlinde bir önceki iş günü itibarıyla hazırlanacaktır.

F) GENEL AÇIKLAMA: Türk lirası mevduat/katılım fonu tutarları türlerine ve yurt içi ve yurt dışı yerleşikliğine göre satırlara, vade gruplarına göre ise sütunlara yazılacaktır. Katılım bankalarınca özel fon havuzları tutarı da ilgili vade dilimlerinde gösterilecektir. Yurt içinde yerleşik, Türkiye adresli gerçek ve tüzel kişileri, yurt dışında yerleşik ise Türkiye dışında adresli gerçek ve tüzel kişileri ifade eder.

G) SATIR VE SÜTUN AÇIKLAMALARI:

1'den 11'e kadar olan sütunlarda mevduat/katılım fonu tutarları (özel fon havuzları dahil); Mevduat ve Katılım Fonlarının Vadeleri ve Türleri Hakkında Tebliğ ve buna ilişkin uygulama talimatları ile Mevduat ve Katılım Fonunun Kabulüne, Çekilmesine ve Zamanaşımına Uğrayan Mevduat, Katılım Fonu, Emanet ve Alacaklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri esas alınarak vadeleri itibarıyla gösterilecektir.

1. SÜTUN: Mevduat bankalarınca vadesiz mevduat, katılım bankalarınca özel cari hesap tutarları yazılacaktır.

2. SÜTUN: Mevduat bankalarınca 7 gün ihbarlı mevduat tutarları yazılacak, katılım bankalarınca boş bırakılacaktır.

3. SÜTUN: 1 aya kadar vadeli (1 ay vadeli dâhil) mevduat/katılım fonu tutarları yazılacaktır.

4. SÜTUN: 3 aya kadar vadeli (3 ay vadeli dâhil) mevduat/katılım fonu tutarları yazılacaktır.

5. SÜTUN: Değişken faizli mevduat uygulaması da dâhil olmak üzere 6 aya kadar vadeli (6 ay vadeli dahil) mevduat/katılım fonu tutarları yazılacaktır.

6. SÜTUN: Değişken faizli mevduat uygulaması da dâhil olmak üzere 1 yıla kadar vadeli mevduat/katılım fonu tutarları yazılacaktır.

7. SÜTUN: Değişken faizli mevduat uygulaması da dâhil olmak üzere dönem içi aylık faiz/kâr payı ödemeli bir yıl ve daha uzun vadeli mevduat/katılım fonu tutarları yazılacaktır.

8. SÜTUN: Değişken faizli mevduat uygulaması da dâhil olmak üzere dönem içi 3 aylık faiz/kâr payı ödemeli bir yıl ve daha uzun vadeli mevduat/katılım fonu tutarları yazılacaktır.

9. SÜTUN: Değişken faizli mevduat uygulaması da dâhil olmak üzere dönem içi 6 aylık faiz/kâr payı ödemeli bir yıl ve daha uzun vadeli mevduat/katılım fonu tutarları yazılacaktır.

10. SÜTUN: Değişken faizli mevduat uygulaması da dâhil olmak üzere dönem içi yıllık faiz/kâr payı ödemeli bir yıl ve daha uzun vadeli mevduat/katılım fonu tutarları ile dönem sonu faiz/kâr payı ödemeli mevduat/katılım fonu tutarları toplamı yazılacaktır.

11. SÜTUN: Birikimli mevduat/katılım fonu tutarları yazılacaktır.

12. SÜTUN: Bu satıra sıfır yazılacaktır.

13. SÜTUN: 1'den 12'ye kadar olan sütunlarda yer alan tutarların toplamı yazılacaktır.

1., 2., 5., 8. ve 11. SATIRLAR: Mevduat/katılım fonu tutarları, Mevduat ve Katılım Fonlarının Vadeleri ve Türleri Hakkında Tebliğ ve buna ilişkin uygulama talimatları esas alınarak türleri itibariyle gösterilecektir.

14. SATIR: 1, 2, 5, 8 ve 11'inci satırlarda yer alan mevduat/katılım fonu tutarlarının toplamı yazılacaktır.

17. SATIR: Bankaların yurt dışındaki şubeleri nezdinde izlenen yurt içi yerleşiklere ait mevduat/katılım fonları tutarları yazılacaktır. 18 ve 19'uncu satırların toplamına eşit olacaktır.

18. SATIR: Bankaların yurt dışındaki şubeleri nezdinde izlenen yurt içi yerleşiklere ait mevduat/katılım fonlarından tüzel kişilere ait olan tutarlar yazılacak, yurt içi bankalar mevduatı/katılım fonu dâhil edilmeyecektir.

19. SATIR: Bankaların yurt dışındaki şubeleri nezdinde izlenen yurt içi yerleşiklere ait mevduat/katılım fonlarından gerçek kişilere ait olan tutarlar yazılacaktır.

20. SATIR: 14, 17 ve 22'nci satırların toplamından, 1, 13, 21 ve 26'nci satırların toplamı indirildikten sonra kalan tutar yazılacaktır.

21. SATIR: Tek Hazine Sistemi çerçevesinde T.C. Ziraat Bankası AŞ nezdinde bulunan hesabın cetvel düzenleme tarihindeki bakiyesi yazılacaktır.

22. SATIR: Bankaların yurt dışındaki şubeleri nezdinde izlenen yurt dışı yerleşiklere ait mevduat/katılım fonu tutarları yazılacaktır. Bu satır, 23, 24 ve 25'inci satırların toplamına eşit olacaktır. Geçici 5'inci madde ile zorunlu karşılıklardan muaf tutulan tutarlara bu satırda yer verilmeyecektir.

23. SATIR: Bankaların yurt dışındaki şubeleri nezdinde izlenen yurt dışı yerleşiklere ait mevduat/katılım fonu tutarlarından tüzel kişilere ait olanlar yazılacaktır. Geçici 5'inci madde ile zorunlu karşılıklardan muaf tutulan tutarlara bu satırda yer verilmeyecektir.

24. SATIR: Bankaların yurt dışındaki şubeleri nezdinde izlenen yurt dışı yerleşiklere ait mevduat/katılım fonu tutarlarından gerçek kişilere ait olanlar yazılacaktır. Geçici 5'inci madde ile zorunlu karşılıklardan muaf tutulan tutarlara bu satırda yer verilmeyecektir.

25. SATIR: Bankaların yurt dışındaki şubeleri nezdinde izlenen yurt dışı yerleşiklere ait mevduat/katılım fonu tutarlarından yurt dışı bankalara ait olanlar yazılacaktır. Geçici 5'inci madde ile zorunlu karşılıklardan muaf tutulan tutarlara bu satırda yer verilmeyecektir.

26. SATIR: Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği kapsamında yer alıp Mevduat ve Katılım Fonlarının Vadeleri ve Türleri Hakkında Tebliğ'e göre resmi kuruluşlar kapsamında (1. satırda) yer almayan kurumlara ait mevduat/katılım fonu tutarları yazılacaktır. 27 ve 28'inci satırların toplamına eşit olacaktır.

27. SATIR: Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği kapsamında yer alıp Mevduat ve Katılım Fonlarının Vadeleri ve Türleri Hakkında Tebliğ'e göre resmi kuruluşlar kapsamında (1. satırda) yer almayan

kurumlara ait mevduat/katılım fonlarından ticari kuruluşlar içerisinde sınıflandırılanlara ait olan tutarlar yazılacaktır.

28. SATIR: Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği kapsamında yer alıp Mevduat ve Katılım Fonlarının Vadeleri ve Türleri Hakkında Tebliğ'e göre resmi kuruluşlar kapsamında (1. satırda) yer almayan kurumlara ait mevduat/katılım fonlarından diğer kuruluşlara içerisinde sınıflandırılanlara ait olan tutarlar yazılacaktır.

29. SATIR: 30, 31, 33 ve 34'üncü satırların toplamına eşit olacaktır.

30. SATIR: 21 Aralık 2024 tarihinden önce açılan YUVAM ve FATSİ hesapları dışında Bankamızca yayımlanan Tebliğler kapsamında kur/fiyat koruma desteği sağlanan gerçek kişilere ait hesaplar ile 7456 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi çerçevesinde Bankamızca kur koruma desteği sağlanan hesaplara ilişkin tutarlar yazılacaktır.

31. SATIR: 21 Aralık 2024 tarihinden önce açılan YUVAM ve FATSİ hesapları dışında Bankamızca yayımlanan Tebliğler kapsamında kur/fiyat koruma desteği sağlanan tüzel kişilere ait hesaplara ilişkin tutarlar yazılacaktır. Ancak 2007/1 sayılı Tebliğ kapsamındaki resmi kuruluşlar (1'inci satıra yazılanlar) ile Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği kapsamında yer alıp 2007/1 sayılı Tebliğ'e göre resmi kuruluşlar kapsamında yer almayan kurumlara (26, 27 ve 28'nci satıra yazılanlar) ait olan mevduat/katılım fonu tutarları hariç tutulacaktır.

32. SATIR: 21 Aralık 2024 tarihinden önce açılan 2007/1 sayılı Tebliğ'e göre resmi kuruluşlar (1'inci satıra yazılanlar) ile Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği kapsamında yer alıp 2007/1 sayılı Tebliğ'e göre resmi kuruluşlar kapsamında yer almayan kurumlara (26, 27 ve 28'nci satıra yazılanlar) ait olan ve Bankamızca yayımlanan Tebliğler kapsamında kur/fiyat koruma desteği sağlanan hesaplara ilişkin tutarlar bilgi için yazılacaktır.

33. SATIR: 21 Aralık 2024 tarihinden önce açılan 1/2/2022 tarih ve 31737 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2022/7 sayılı Yurt Dışında Yerleşik Vatandaşlar Mevduat ve Katılım Sistemi (YUVAM) Hesapları Hakkında Tebliğ kapsamında kur koruma desteği sağlanan YUVAM hesaplarına ilişkin tutarlar yazılacaktır.

34. SATIR: 21 Aralık 2024 tarihinden önce açılan 14/3/2022 tarih ve 31778 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2022/11 sayılı Altın Cinsinden Fiziki Varlıkların Finansal Sisteme Kazandırılması Hakkında Tebliğ kapsamında fiyat koruma desteği sağlanan hesaplara (FATSİ) ilişkin tutarlar yazılacaktır.

35. SATIR: 36, 37, 39 ve 40'üncü satırların toplamına eşit olacaktır.

36. SATIR: YUVAM ve FATSİ hesapları dışında Bankamızca yayımlanan Tebliğler kapsamında 21 Aralık 2024 tarihinden itibaren açılan veya yenilenen kur/fiyat koruma desteği sağlanan gerçek kişilere ait hesaplar ile 7456 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi çerçevesinde Bankamızca kur koruma desteği sağlanan hesaplara ilişkin tutarlar yazılacaktır.

37. SATIR: YUVAM ve FATSİ hesapları dışında Bankamızca yayımlanan Tebliğler kapsamında 21 Aralık 2024 tarihinden itibaren açılan veya yenilenen kur/fiyat koruma desteği sağlanan tüzel kişilere ait hesaplara ilişkin tutarlar yazılacaktır. Ancak 2007/1 sayılı Tebliğ kapsamındaki resmi kuruluşlar (1'inci satıra yazılanlar) ile Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği kapsamında yer alıp 2007/1 sayılı Tebliğ'e göre resmi kuruluşlar kapsamında yer almayan kurumlara (26, 27 ve 28'inci satıra yazılanlar) ait olan mevduat/katılım fonu tutarları hariç tutulacaktır.

38. SATIR: 2007/1 sayılı Tebliğ'e göre resmi kuruluşlar (1'inci satıra yazılanlar) ile Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği kapsamında yer alıp 2007/1 sayılı Tebliğ'e göre resmi kuruluşlar kapsamında yer almayan kurumlara (26, 27 ve 28'inci satıra yazılanlar) ait olan ve Bankamızca yayımlanan Tebliğler kapsamında 21 Aralık 2024 tarihinden itibaren açılan veya yenilenen kur/fiyat koruma desteği sağlanan hesaplara ilişkin tutarlar bilgi için yazılacaktır.

39. SATIR: 1/2/2022 tarih ve 31737 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2022/7 sayılı Yurt Dışında Yerleşik Vatandaşlar Mevduat ve Katılım Sistemi (YUVAM) Hesapları Hakkında Tebliğ kapsamında 21 Aralık 2024 tarihinden itibaren açılan veya yenilenen kur koruma desteği sağlanan YUVAM hesaplarına ilişkin tutarlar yazılacaktır.

40. SATIR: 14/3/2022 tarih ve 31778 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2022/11 sayılı Altın Cinsinden Fiziki Varlıkların Finansal Sisteme Kazandırılması Hakkında Tebliğ kapsamında 21 Aralık 2024 tarihinden itibaren açılan veya yenilenen fiyat koruma desteği sağlanan hesaplara (FATSİ) ilişkin tutarlar yazılacaktır.

DÖVİZ TEVDİAT HESAPLARI/YABANCI PARA KATILIM FONU BİLGİ CETVELİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

A) CETVEL KODU: DT200H

B) CETVEL ADI: DÖVİZ TEVDİAT HESAPLARI/YABANCI PARA KATILIM FONU BİLGİ CETVELİ

C) PARA BİRİMİ: DÖVİZ (BİN), KIYMETLİ MADEN (GRAM)

D) AMAÇ: Mevduat ve katılım bankalarının döviz tevdiat hesapları (DTH)/yabancı para katılım fonları hakkında vade ve türlerine göre detaylı bilgi sağlamaktır.

E) DÜZENLENME DÖNEMİ: Her hafta cuma günleri itibarıyla, cuma gününün resmi tatil gününe rastlaması halinde bir önceki iş günü itibarıyla hazırlanacaktır.

F) GENEL AÇIKLAMA: DTH/Yabancı para katılım fonu tutarları (kıymetli maden depo hesaplarındaki miktarlar dâhil, Mevduat ve Katılım Fonlarının Vadeleri ve Türleri Hakkında Tebliğ kapsamındaki resmi kuruluşlar ile Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği kapsamındaki kurumlardan kabul edilenler hariç); türlerine ve yerleşikliğe göre satırlara, vade gruplarına göre ise sütunlara yazılacaktır. Katılım bankalarınca özel fon havuzları tutarı da ilgili vade dilimlerinde gösterilecektir. Yurt içinde yerleşik, Türkiye adresli gerçek ve tüzel kişileri, yurt dışında yerleşik ise Türkiye dışında adresli gerçek ve tüzel kişileri ifade eder.

Cetvelin doldurulmasında, her bir para birimi ve kıymetli madenler kendi cinsinden, kendi para kodu altında ayrı sayfalarda gösterilecek olup, para kodları için International Organization For Standardization (ISO 4217), Currency Names and Code Elements listesinde yer alan alfabetik para kodları kullanılacaktır.

G) SATIR VE SÜTUN AÇIKLAMALARI: 1'den 10'a kadar olan sütunlarda mevduat/katılım fonu tutarları (özel fon havuzları dâhil) ve kıymetli maden miktarları, Mevduat ve Katılım Fonlarının Vadeleri ve Türleri Hakkında Tebliğ ve buna ilişkin uygulama talimatları ile Mevduat ve Katılım Fonunun Kabulüne, Çekilmesine ve Zamanaşımına Uğrayan Mevduat, Katılım Fonu, Emanet ve Alacaklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri esas alınarak vadeleri itibarıyla gösterilecektir.

1. SÜTUN: Vadesiz DTH/yabancı para özel cari hesap bakiyeleri yazılacaktır.

2. SÜTUN: Mevduat bankalarınca 7 gün ihbarlı DTH bakiyeleri yazılacak, katılım bankalarınca boş bırakılacaktır.

3. SÜTUN: 1 aya kadar vadeli (1 ay vadeli dâhil) DTH/yabancı para katılma hesabı bakiyeleri yazılacaktır.

4. SÜTUN: 3 aya kadar vadeli (3 ay vadeli dâhil) DTH/yabancı para katılma hesabı bakiyeleri yazılacaktır.

5. SÜTUN: 6 aya kadar vadeli (6 ay vadeli dâhil) DTH/yabancı para katılma hesabı bakiyeleri yazılacaktır.

6. SÜTUN: 1 yıla kadar vadeli DTH / yabancı para katılma hesabı bakiyeleri yazılacaktır.

7. SÜTUN: 1 yıl ve daha uzun vadeli DTH / yabancı para katılma hesabı bakiyeleri yazılacaktır.

8. SÜTUN: Birikimli DTH / yabancı para katılma hesabı bakiyeleri yazılacaktır.

9. SÜTUN: Bu satıra sıfır yazılacaktır.

10. SÜTUN: 1 ile 9'uncu sütun arasında yer alan tutarların toplamı yazılacaktır.

3. ve 11. SATIRLAR: Türkiye’de yerleşik tüzel kişiler satırına yurt içi bankalar mevduatı/katılım fonu dâhil edilmeyecektir.

13., 14., 15. ve 16. SATIRLAR: Geçici 5’inci madde ile zorunlu karşılıklardan muaf tutulan tutarlara bu satırlarda yer verilmeyecektir. Yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonu tutarları 16’ncı satırda yer alacaktır.

GEÇİCİ 14'ÜNCÜ MADDE BİLDİRİM CETVELİ AÇIKLAMASI VE EKİ

A) CETVEL KODU: GM140H

B) CETVEL ADI: GEÇİCİ 14'ÜNCÜ MADDE BİLDİRİM CETVELİ

C) PARA BİRİMİ: TL (BİN)

D) AMAÇ: Cetvelin amacı, bankaların ve şirketlerin Tebliğin Geçici 14'üncü maddesi kapsamında yurt dışından sağlanan fonların bildirimini sağlamaktır.

E) DÜZENLENME DÖNEMİ: Her hafta cuma günleri itibarıyla hazırlanacaktır.

F) GENEL AÇIKLAMA: Geçici 14'üncü maddeye ilişkin açıklamalar çerçevesinde sağlanan fonlar vade ve türlerine göre ilgili satırlara bin Türk lirası cinsinden yazılacaktır. Bu cetvelin 5'inci sütununda raporlanan tutarlar ilgili tür ve vadelere ilişkin yabancı para zorunlu karşılık oranlarıyla çarpılarak ZK300H cetvelinin YP sütununun 21'inci satırında yer alan tesis edilmesi gereken zorunlu karşılık tutarı ve YP sütununun 31'inci satırında yer alan ilave tesis edilmesi gereken zorunlu karşılık tutarından düşülecektir. **ZK300H cetvelinin ABD doları sütunu için bu hesaplama yapılmayacaktır.** Türk lirası karşılıklarının hesaplanmasında; Tebliğ'in 5'inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan kur ve fiyatlar esas alınacaktır.

G) SATIR VE SÜTUN AÇIKLAMALARI:

1. SÜTUN: Talimatın Geçici 14'üncü maddesinde belirtilen yabancı para cinsi yükümlülüklerin 6/1/2023 hesaplama tarihine ait stok bakiyeleri yazılacaktır.

2. SÜTUN: Bu sütunun 6, 7, 8 ve 9'uncu satırlarına Talimatın Geçici 14'üncü maddesinde belirtilen yabancı para cinsi yükümlülüklerin cetvel tarihine ait stok bakiyeler yazılacaktır.

Bu sütunun 1, 2, 3, 4 ve 5'inci satırlarına ise her hesaplama döneminde 20/12/2024 hesaplama tarihine ait stok bakiyeler güncel kur ve fiyatlar esas alınarak yazılacaktır. Ancak 20/12/2024 hesaplama tarihi itibarıyla 4'üncü sütunda akım olarak raporlanan yükümlülüklerden vade sonu gelenlerin (vadeden önce kapananlar dahil) hem bu sütundan hem de 4'üncü sütundan düşülmesi gerekmektedir.

3. SÜTUN: 2'nci sütundaki tutardan 1'inci sütundaki tutarın çıkarılması ile bulunan değerler yazılacaktır.

4. SÜTUN: Bu sütunun 6, 7, 8 ve 9'uncu satırlarına 6/1/2023 tarihinden itibaren yurt dışından doğrudan transferle gelerek Talimatın Geçici 14'üncü maddesinde belirtilen 1 yıldan uzun vadeli yurt dışı yerleşiklere ait yükümlülük olarak izlenen toplam tutar yazılacaktır.

Bu sütunun 1, 2, 3, 4 ve 5'inci satırlarına ise 20/12/2024 hesaplama tarihine ait bakiyelerden cari hesaplama tarihine kadar geçen sürede vade sonu gelenler (vadeden önce kapananlar dahil) düşürülerek güncel kur ve fiyatlar üzerinden karşılığı yazılacaktır.

5. SÜTUN: Bu sütuna Geçici 14'üncü madde kapsamında yabancı para zorunlu karşılık oranı yüzde sıfır olan tutarlar yazılacaktır. Bu tutarın hesaplamasında yurt dışından sağlanan fonlar öncelik sıralamasına göre hesaplama ekinde gösterildiği şekilde dikkate alınacaktır. Öncelik sıralamasının belirlenmesinde bahse konu yükümlülükler için 1, 2, 3, 4 ve 5'inci satırlar kendi içerisinde, 6, 7, 8 ve 9'uncu satırlar kendi içerisinde değerlendirilerek geçerli olan en yüksek yabancı para zorunlu karşılık oranından başlamak üzere sıralama yapılacaktır. Bahse konu oranlarda değişiklik olması durumunda değişikliğin geçerli olduğu dönemden itibaren öncelik sıralamasında ve dolayısıyla hesaplamada güncel durum yansıtılacaktır.

10'uncu satır 2'nci sütun değeri 10'uncu satır 1'inci sütun değerinden küçükse bu sütunun 6, 7, 8 ve 9'uncu satırlarına sıfır yazılacaktır.

11'inci satır 2'nci sütun değeri 11'inci satır 1'inci sütun değerinden küçükse bu sütunun 1, 2, 3, 4 ve 5'inci satırlarına sıfır yazılacaktır. 20/12/2024 hesaplama tarihinde bu sütunda sıfır raporlanmışsa sonraki hesaplama dönemlerinde 1, 2, 3, 4 ve 5'inci satırlara sıfır yazılmaya devam edilecektir.

1.-5. SATIRLAR: 19/12/2024 tarihli ve 32757 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2024/24 sayılı Tebliğ değişikliği ile kapsam dışına çıkarılan yükümlülükler vadeleri sonuna kadar vade ve türlerine göre bu satırlara yazılacaktır.

6.-9. SATIRLAR: Geçici 14'üncü maddede belirtilen 1 yıldan uzun vadeli diğer yükümlülükler vadelerine göre bu satırlara yazılacaktır.

10. SATIR: İlgili sütunların 6, 7, 8 ve 9'uncu satırlarının toplamları yazılacaktır.

11. SATIR: İlgili sütunların 1, 2, 3, 4 ve 5'inci satırlarının toplamları yazılacaktır.

Hesaplama Detayı		1	2	3	4					5
	Yurt dışı yerleşiklerden sağlanan fonlar	6/1/2023 Stok Bakiyesi (S1)	Cari Hesaplama Dönemi Stok Bakiyesi (S2)	Stok Farkı (6/1/2023'e göre) (F)	Akım (Cari hesaplama dönemi ve 6/1/2023 arasında) (A)	Min (Stok Farkı, Akım)	YP ZK oranı (YP Tezle)	İlave YP ZK oranı (TL Tezle)	Öncelik Sırası (Toplam ZK oranına göre)	Yüzde 0 ZK Oranı Uygulanacak Toplam Bakiye
MEVDUAT / KATILIM FONU										
1	6 ay (hariç) - 1 yıl arası vadeli döviz mevduat/katılım fonu	---	---	F1	A1		0,26	0,04	Öncelik a	$Ma=IF(F1>0;MIN(F1;M);0)$
2	6 ay (hariç) - 1 yıl arası vadeli kıymetli maden depo hesaplan	---	---	F2	A2		0,26	-	Öncelik b	$Mb=IF(Ma<M;(IF(F2>0;MIN(F2;(M-Ma));0)))$
3	1 yıl ve 1 yıldan uzun vadeli döviz mevduat/katılım fonu	---	---	F3	A3		0,20	0,04	Öncelik c	$Mc=IF(Mb<M;(IF(F3>0;MIN(F3;(M-Ma-Mb));0)))$
4	1 yıl ve 1 yıldan uzun vadeli kıymetli maden depo hesaplan	---	---	F4	A4		0,22	-	Öncelik d	$Md=IF(Mc<M;(IF(F4>0;MIN(F4;(M-Ma-Mb-Mc));0)))$
DiĞER YÜKÜMLÜLÜKLER										
5	6 ay (hariç) - 1 yıl (1 yıl dâhil) arası vadeli diğer yükümlülükler	---	---	F5	A5		0,21	-	Öncelik e	$Me=IF(Md<M;(IF(F5>0;MIN(F5;(M-Ma-Mb-Mc-Md));0)))$
6	1 - 2 yıl (2 yıl dâhil) arası vadeli diğer yükümlülükler	---	---	F6	A6		0,16	-	Öncelik f	$Mf=IF(F6>0;MIN(F6;M1);0)$
7	2 - 3 yıl (3 yıl dâhil) arası vadeli diğer yükümlülükler	---	---	F7	A7		0,11	-	Öncelik g	$Mg=IF(Mf<M1;(IF(F7>0;MIN(F7;(M1-Mf));0)))$
8	3 - 5 yıl (5 yıl dâhil) arası vadeli diğer yükümlülükler	---	---	F8	A8		0,07	-	Öncelik h	$Mh=IF(Mg<M1;(IF(F8>0;MIN(F8;(M1-Mf-Mg));0)))$
9	5 yıldan uzun vadeli diğer yükümlülükler	---	---	F9	A9		0,05	-	Öncelik i	$Mi=IF(Mh<M1;(IF(F9>0;MIN(F9;(M1-Mf-Mg-Mh));0)))$
10	TOPLAM (6+7+8+9)	S1	S2	F	A	$M1=IF(S2>S1;min(A;F);0)$				
11	TOPLAM (1+2+3+4+5)	S3	S4	G	B	$M=IF(S4>S3;min(B;G);0)$				

Örnek Hesaplama		1	2	3	4					5
	Yurt dışı yerleşiklerden sağlanan fonlar	6/1/2023 Stok Bakiyesi (S1)	Cari Hesaplama Dönemi Stok Bakiyesi (S2)	Stok Farkı (6/1/2023'e göre) (F)	Akım (Cari hesaplama dönemi ve 6/1/2023 arasında) (A)	Min (Stok Farkı, Akım)	YP ZK oranı (YP Tezle)	İlave YP ZK oranı (TL Tezle)	Öncelik Sırası (Toplam ZK oranına göre)	Yüzde 0 ZK Oranı Uygulanacak Toplam Bakiye
MEVDUAT / KATILIM FONU										
1	6 ay (hariç) - 1 yıl arası vadeli döviz mevduat/katılım fonu	10	15	5	10		0,26	0,04	Öncelik a	5
2	6 ay (hariç) - 1 yıl arası vadeli kıymetli maden depo hesaplan	10	12	2	5		0,26	-	Öncelik b	2
3	1 yıl ve 1 yıldan uzun vadeli döviz mevduat/katılım fonu	10	8	-2	6		0,20	0,04	Öncelik c	0
4	1 yıl ve 1 yıldan uzun vadeli kıymetli maden depo hesaplan	10	11	1	0		0,22	-	Öncelik d	1
DiĞER YÜKÜMLÜLÜKLER										
5	6 ay (hariç) - 1 yıl (1 yıl dâhil) arası vadeli diğer yükümlülükler	10	18	8	7		0,21	-	Öncelik e	6
6	1 - 2 yıl (2 yıl dâhil) arası vadeli diğer yükümlülükler	10	12	2	1		0,16	-	Öncelik f	2
7	2 - 3 yıl (3 yıl dâhil) arası vadeli diğer yükümlülükler	10	11	1	0		0,11	-	Öncelik g	1
8	3 - 5 yıl (5 yıl dâhil) arası vadeli diğer yükümlülükler	10	20	10	10		0,07	-	Öncelik h	9
9	5 yıldan uzun vadeli diğer yükümlülükler	10	13	3	1		0,05	-	Öncelik i	0
10	TOPLAM (6+7+8+9)	40	56	16	12	12				12
11	TOPLAM (1+2+3+4+5)	50	64	14	28	14				14

KREDİ BÜYÜMESİNE DAYALI ZORUNLU KARŞILIĞA TABİ KREDİLER BİLDİRİM CETVELİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

A) CETVEL KODU: KB300H

B) CETVEL ADI: KREDİ BÜYÜMESİNE DAYALI ZORUNLU KARŞILIĞA TABİ KREDİLER BİLDİRİM CETVELİ

C) PARA BİRİMİ: TL (BİN)

D) AMAÇ: Tebliğin Geçici 16'ncı maddesi kapsamında zorunlu karşılık tesisine tabi olan kredilerin bildirimini sağlamaktır.

E) DÜZENLENME DÖNEMİ: Her hafta cuma günleri itibarıyla hazırlanacaktır.

F) GENEL AÇIKLAMA: Tebliğin Geçici 16'ncı maddesine ilişkin açıklamalar çerçevesinde zorunlu karşılık tesisine tabi kredilerin tutarları ile büyüme oranları türlerine göre yazılacaktır.

G) SATIR VE SÜTUN AÇIKLAMALARI:

1. SÜTUN: Önceki hesaplama dönemi itibarıyla stok kredi bakiyeleri yazılacaktır. Örneğin, 29 Mart 2024 hesaplama tarihi için bu sütuna 1 Mart 2024 hesaplama tarihine ait stok kredi bakiyesi yazılacaktır.

2. SÜTUN: Cetvel tarihi ve öncesindeki 6 günde kullanılan kredilerin gün sonu bakiyelerinin toplamı yazılacaktır.

Kredili mevduat hesabı ve borçlu cari hesap kredilerinde hesap bazında bir önceki güne göre bakiye artışı yeni açılan kredi olarak kabul edilir.

3. SÜTUN: Cetvel tarihi ve öncesindeki 6 günde gerçekleştirilen anapara geri ödemeleri (THP'ye göre 100-150'ye kadar olan hesaplarda izlenirken, 150'den 180'e kadar olan hesaplarda izlenmeye başlananlar dahil) nedeniyle toplamı yazılacaktır.

4. SÜTUN: Hesaplama dönemindeki tüm haftalarda kullanılan kredilerin kümülatif toplamı yazılacaktır. Hesaplama döneminin ilk haftasında 2'nci sütun ile 4'üncü sütun eşit olacaktır.

5. SÜTUN: Hesaplama dönemindeki tüm haftalarda gerçekleştirilen anapara geri ödemelerinin kümülatif toplamı yazılacaktır. Hesaplama döneminin ilk haftasında 3'üncü sütun ile 5'inci sütun eşit olacaktır.

6. SÜTUN: 18 ve 19'uncu satırlar dışındaki satırlarda 1'inci sütundaki tutara 4'üncü sütundaki tutarın eklenmesi ve 5'inci sütundaki tutarın çıkarılması ile bulunan değerler yazılacaktır. Bahse konu hesaplama negatifse sıfır yazılır.

7. SÜTUN: 1, 16, 17 ve 20'nci satırlar için Uygulama Talimatının Geçici 16'ncı maddesinde belirtilen büyüme oranı yazılacaktır. Büyüme oranı, 6'ncı sütundaki tutarın 1'inci sütundaki tutardan farkının 1'inci sütundaki tutara bölünmesi sonucunda elde edilecek sayının 100 ile çarpılması sonucu bulunacak oranlar nokta işareti ile ayrılarak, noktadan sonra iki hane olacak şekilde yazılacaktır. Büyüme oranı 1'inci, 16'ncı, 17'nci ve 20'nci satırlarda hesaplanacaktır. 21'inci satıra hesaplama tarihinde geçerli olan kurlar ile hesaplan toplam YP nakdi kredilerin Türk lirası karşılığı yazılacaktır. 1, 16, 17, 20 ve 21'inci satır haricindeki satırlara 0 yazılacaktır.

1. SATIR: Zorunlu karşılık tesisine tabi krediler olarak 2'nci satırdan 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 26, 29 ve 30'uncu satırların toplamının çıkarılmasıyla bulunan tutarlar yazılacaktır.

2. SATIR: Talimatın Geçici 16'ncı maddesinde açıklanan Toplam Türk Lirası Krediler yazılacaktır.

3.-14. SATIRLAR: Krediler, Talimatın Geçici 16'ncı maddesinde yer alan açıklamalara göre bu satırlara yazılacaktır.

15. SATIR: Deprem bölgesine yönelik istisnalar kapsamında kullanılan TL krediler (temdit veya refinansmana veya ötelemeye konu olanlar dahil) bu satıra yazılacaktır.

16-17. SATIR: Tüketicilere kullanılan ihtiyaç kredileri (kredili mevduat hesabı kredileri hariç) ve taşıt kredileri (13.06.2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun Geçici 12'nci maddesi kapsamına giren mükellefler tarafından üretilen elektrik motorlu taşıtlar için kullanılan krediler hariç) bu satırlara yazılacaktır.

18. SATIR: Hesaplama tarihi itibarıyla Tekdüzen Hesap Planında bulunan 410 nolu "Türk Lirası Cinsinden Sermaye" tutarından 412 ve 413 nolu "Türk Lirası ve Yabancı Para Cinsinden Sermaye Taahhütleri" tutarlarının düşülmesi sonucu bulunacak tutar yazılacaktır.

19. SATIR: Hesaplama tarihi itibarıyla, 2'nci satırın 6'ncı sütununda yer alan toplam TL nakdi krediler tutarı ile 21'nci satırın 7'nci sütununda yer alan toplam YP nakdi krediler tutarı toplamının, 18'inci satırın 6'ncı sütununda yer alan ödenmiş sermaye tutarına bölünmesi sonucunda elde edilecek sayı nokta işareti ile ayrılarak, noktadan sonra iki hane olacak şekilde yazılacaktır.

20. SATIR: Zorunlu karşılık tesisine tabi YP krediler olarak 21'inci satırdan 22, 23, 24, 25, 27 ve 28'inci satırların toplamının çıkarılmasıyla bulunan tutarlar yazılacaktır.

21.-24. SATIRLAR: YP Krediler, Talimatın Geçici 16'ncı maddesinde yer alan açıklamalara göre bu satırlara yazılacaktır.

25. SATIR: Deprem bölgesine yönelik istisnalar kapsamında kullanılan YP krediler (temdit veya refinansmana veya ötelemeye konu olanlar dahil) bu satıra yazılacaktır.

21-25. ve 27-28. satırların:

- **1-6'nci sütunlarında** her bir para birimi ve kıymetli maden cinsinden kredilerin baz dönem ve cari dönem bakiyelerinin bir önceki hesaplama tarihinde (baz dönemde) geçerli olan ve Talimatın 3'üncü bölümünde belirtilen kur ve fiyatlar üzerinden Türk lirası karşılıkları alınarak toplam yabancı para cinsinden kredi bakiyesine ulaşılır.
- **7'nci sütununda** toplam YP nakdi kredilerin Türk lirası karşılığının hesaplanmasında hesaplama tarihinde geçerli olan ve Talimatın 3'üncü bölümünde belirtilen kur ve fiyatlar kullanılır.

26.-27. SATIRLAR: Savunma sanayi sektöründe faaliyet gösteren firmalara kullanılan TL ve YP krediler, Talimatın Geçici 16'ncı maddesinde yer alan açıklamalara göre bu satırlara yazılacaktır.

28. SATIR: 2016/9538 sayılı Kredi Garanti Kurumlarına Sağlanan Hazine Desteğine İlişkin Kararın 11/A maddesine uygun olarak ve münhasıran ihracat kredileri için kefalet sağlamak amacıyla kurulmuş olan kredi garanti kurumlarının kefaleti ile kullanılan yabancı para cinsinden krediler ile münhasıran katılım finans esaslarına uygun olarak faaliyet gösteren kredi garanti kurumlarının kefaleti ile kullanılan yabancı para cinsinden ihracat destek kredileri bu satıra yazılacaktır.

29. SATIR: KOSGEB finansman desteğiyle kullanılan TL cinsinden krediler bu satıra yazılacaktır.

30. SATIR: Uluslararası kalkınma finansmanı kuruluşlarından sağlanan kaynaklarla sürdürülebilirlik kapsamında KOBİ'lere kullanılan TL cinsinden krediler bu satıra yazılacaktır.

CETVEL KODU: ZK300H

CETVEL ADI: ZORUNLU KARŞILIK BİLDİRİM CETVELİ

PARA BİRİMİ: TL (BİN), USD, EUR, ALTIN (GRAM)

DATA FILE:

Header Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	11	A	İçeriği: 'HDRRTCMBDIZ'
2	3	N	Banka Kodu: '---'
3	6	A	Cetvel Kodu: 'ZK300H'
4	4	N	Cetvelin Ait Olduğu Yıl: '----'
5	2	N	Cetvelin Ait Olduğu Ay: '--'
6	2	N	Cetvelin Ait Olduğu Gün: '--'
7	2	N	Cetvel Ayın Kaçınıcı Haftasında: '--'
8	2	N	Cetveldeki Satır Sayısı: '43'
9	6	A	Boş Alan

Kayıt Uzunluğu: 38

Data Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	2	N	Sıra No
2	12	N	TL
3	12	N	YP
4	12	N	USD

Kayıt Uzunluğu: 38

Kayıt Sayısı: 43

Trailer Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	4	A	İçeriği: 'TRLR'
2	34	A	Boş Alan

Kayıt Uzunluğu: 38

CETVEL KODU: TL200H

**CETVEL ADI: TÜRK LİRASI MEVDUAT/KATILIM FONU BİLGİ CETVELİ
PARA BİRİMİ: TL (BİN)**

DATA FILE:

Header Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	11	A	İçeriği: 'HRRTCMBDIZ'
2	3	N	Banka Kodu: '---'
3	6	A	Cetvel Kodu: 'TL200H'
4	4	N	Cetvelin Ait Olduğu Yıl: '----'
5	2	N	Cetvelin Ait Olduğu Ay: '--'
6	2	N	Cetvelin Ait Olduğu Gün: '--'
7	2	N	Cetvel Ayın Kaçınıc Haftasında: '--'
7	2	N	Cetveldeki Satır Sayısı: '40'
8	100	A	Boş Alan

Kayıt Uzunluğu: 132

Data Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	2	N	Sıra No
2	10	N	Vadesiz/Özel Cari Hesap
3	10	N	7 Gün ihbarlı
4	10	N	1 Aya Kadar Vadeli
5	10	N	3 Aya Kadar Vadeli
6	10	N	6 Aya Kadar Vadeli
7	10	N	1 Yıla Kadar Vadeli
8	10	N	1 Yıl ve Daha Uz.(1 Ay Faiz Öd.)
9	10	N	1 Yıl ve Daha Uz.(3 Ay Faiz Öd.)
10	10	N	1 Yıl ve Daha Uz.(6 Ay Faiz Öd.)
11	10	N	1 Yıl ve Daha Uz.(Yıllık/Dönem Sonu Faiz Öd)
12	10	N	Birikimli
13	10	N	Özel Fon Havuzları
14	10	N	Toplam

Kayıt Uzunluğu: 132

Kayıt Sayısı: 40

Trailer Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	4	A	İçeriği: 'TRLR'
2	128	A	Boş Alan

Kayıt Uzunluğu: 132

CETVEL KODU: DT200H

**CETVEL ADI: DÖVİZ TEVDİAT HESAPLARI/YABANCI PARA KATILIM FONU
BİLGİ CETVELİ**

PARA BİRİMİ : DÖVİZ (BİN), KIYMETLİ MADEN (GRAM)

DATA FILE:

Header Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	11	A	İçeriği: 'HDRRTCMBDIZ'
2	3	N	Banka Kodu: '---'
3	6	A	Cetvel Kodu: 'DT200H'
4	4	N	Cetvelin Ait Olduğu Yıl: '----'
5	2	N	Cetvelin Ait Olduğu Ay: '--'
6	2	N	Cetvelin Ait Olduğu Gün: '--'
7	2	N	Cetvel Ayın Kaçınıcı Haftasında: '--'
8	3	N	Cetveldeki Satır Sayısı: '---'
9	92	A	Boş Alan

Kayıt Uzunluğu: 125

Data Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	3	A	Para Kodu
2	2	N	Sıra No
3	12	N	Vadesiz/Özel Cari Hesap
4	12	N	7 Gün İhbarlı
5	12	N	1 Aya Kadar Vadeli
6	12	N	3 Aya Kadar Vadeli
7	12	N	6 Aya Kadar Vadeli
8	12	N	1 Yıla Kadar Vadeli
9	12	N	1 Yıl ve Daha Uzun Vadeli
10	12	N	Birikimli
11	12	N	Özel Fon Havuzları
12	12	N	Toplam

Kayıt Uzunluğu: 125

Kayıt Sayısı: Değişken

Trailer Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	4	A	İçeriği: 'TRLR'
2	121	A	Boş Alan

Kayıt Uzunluğu: 125

CETVEL KODU: GM140H

CETVEL ADI: GEÇİCİ 14'ÜNCÜ MADDE BİLDİRİM CETVELİ

PARA BİRİMİ: TL (BİN)

DATA FILE:

Header Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	11	A	İçeriği: 'HDRRTCMBDIZ'
2	3	N	Banka Kodu: '---'
3	6	A	Cetvel Kodu: 'GM140H'
4	4	N	Cetvelin Ait Olduğu Yıl: '----'
5	2	N	Cetvelin Ait Olduğu Ay: '--'
6	2	N	Cetvelin Ait Olduğu Gün: '--'
7	2	N	Cetvel Ayın Kaçınıc Haftasında: '--'
8	2	N	Cetveldeki Satır Sayısı: '11'
9	30	A	Boş Alan

Kayıt Uzunluğu: 62

Data Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	2	N	Sıra No
2	12	N	6/1/2023 Stok Bakiyesi
3	12	N	Cari Hesaplama Dönemi Stok Bakiyesi
4	12	N	Stok Farkı
5	12	N	Akım
6	12	N	Yüzde 0 ZK Oranı Uygulanacak Bakiye

Kayıt Uzunluğu: 62

Kayıt Sayısı: 11

Trailer Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	4	A	İçeriği: 'TRLR'
2	58	A	Boş Alan

Kayıt Uzunluğu: 62

CETVEL KODU: KB300H

**CETVEL ADI: KREDİ BÜYÜMESİNE DAYALI ZORUNLU KARŞILIĞA TABİ
KREDİLER BİLDİRİM CETVELİ**

PARA BİRİMİ: TL (BİN)

DATA FILE:

Header Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	11	A	İçeriği: 'HDRRTCMBDIZ'
2	3	N	Banka Kodu: '---'
3	6	A	Cetvel Kodu: 'KB300H'
4	4	N	Cetvelin Ait Olduğu Yıl: '----'
5	2	N	Cetvelin Ait Olduğu Ay: '--'
6	2	N	Cetvelin Ait Olduğu Gün: '--'
7	2	N	Cetvel Ayın Kaçınıc Haftasında: '--'
8	2	N	Cetveldeki Satır Sayısı: ' 30'
9	54	A	Boş Alan

Kayıt Uzunluğu: 86

Data Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	2	N	Sıra No
2	12	N	Önceki Hesaplama Dönem Sonu Bakiyesi
3	12	N	Haftalık Kullandırılan Krediler
4	12	N	Haftalık Anapara Geri Ödemeleri
5	12	N	Kümülatif Kullandırılan Krediler
6	12	N	Kümülatif Anapara Geri Ödemeleri
7	12	N	Hesaplama Dönem Sonu Mevcut Bakiyesi
8	12	N	Stok Kredi Mevcut Büyüme Oranı

Kayıt Uzunluğu: 86

Kayıt Sayısı: 30

Trailer Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	4	A	İçeriği: 'TRLR'
2	82	A	Boş Alan

Kayıt Uzunluğu: 86